

Tou Probo

OMNES UNUM

(TODOS UNO)

1957
ŠTEV. 4

GLASILO SLOVENSКИH DUHOVNIKOV
V ZAMEJSTVU

K A Z A L O

Ignacij Lenček: Petdeset let duhovniških rok	97
Franc Gnidovec: Duhovniška edinost	99
Franc Mihelčič: Globinska psihologija in vodstvo duš	103
Milan Kopusar: O Kristusu govorim	108
Molitev k sv. Cirilu in Metodu	115
Filip Žakelj: Prvi mednarodni kongres za pastoralno liturgijo	116
B. M.: Tipanje za uspešnim apostolatom	119
Z. R.: Stremljenje po duhovniški svetosti v Franciji	121
Alojzij Košmerlj: Svetnik Karel Škulj — zlatomašnik	123
Novice od povesod	126

Glede vseh upravnih zadev in poravnave naročnine se obračajte naravnost na upravo: Rev. Stanko Škrbe, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina, ali pa na sledeče sobrate poverjenike:

Kanada: Rev. Anton Vukšinič, 146 Bell Street, Port Colborne, Ontario.

U. S. A.: Rev. Karel Pečovnik, St. Petr's Church, Dumont, Minn.

Čile: Rev. dr. Anton Trdan, Capellán, Hacienda Aculeo, Est. Hospital, Chile

Italija: Rev. Tone Iskra, Chiesa del S. Nome di Maria, Foro Traiano 89, Roma

Trst: Rev. Jože Jamnik, Via Nazionale 89, Marianum, Opčine Trieste.

Gorica: Mons. dr. Franc Močnik, Via Don Bosco 3, Gorizia.

Avstrija: Rev. Vinko Zaletel, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Ostala Evropa: Rev. Zdravko Reven, Grand' Rue, 37, Charleroi, Belgique.

Naročnina: Za Argentino in Čile 40 argentinskih pesov. Za U. S. A. 2.50 dolarja. Za vse ostale dežele vrednost zamenjave 2.50 dolarja. Kdor želi, more poravnati naročnino z mašnimi štipendiji. To velja zlasti za Evropo. Opraviti je treba tri sv. maše. Naj nihče ne opravi maš prej, dokler mu ni sporočeno, da so nameni zanj že določeni. Maše, za katere nam ni sporočeno, da so sprejete oz. opravljene, smatramo za neopravljene in naročnino za neporavnano.

Uprava

OMNES UNUM

GLASILO SLOVENSКИH DUHOVNIKOV V ZAMEJSTVU

LETO IV

1957

ŠTEV. 4

Petdeset let duhovniških rok

(Ob zlati maši našega škofa dr. Gregorija Rožmana)

Ignacij Lenček, Argentina

„Consecrare et sanctificare digneris, Domine, manus istas per istam sanctam unctionem et nostram benedictionem. Ut quaecumque benedixerint, benedicantur, et quaecumque consecraverint, consecrentur et sanctificentur in nomine Domini nostri Jesu Christi. Amen.“ (Pontif. Rom.)

Duhovnikove roke so maziljene, posvečene. Izvzete so iz zgoj svetnih reči in privzete v službo božjo, za sveto delo odbrane in odločene. To delo je nadaljevanje Kristusovega dela; duhovnik je namestnik Kristusov, alter Christus. Opravlja ga za njim in z njim. Kristus deluje po njem, po njegovih rokah. Duhovniške roke so orodje v Jezusavih rokah; slede gibom njegovih rok. On jih oživlja, drži, vodi.

Zato so duhovnikove roke k molitvi sklenjene in v molitvi razprostrte roke. Duhovnik je nujno človek molitve. Vse njegovo življenje in delovanje je prepojeno z njo, vsak dan z njo prepleten. Po njih je neprenehno notranje povezan z Bogom, kakor je bil Jezus z Očetom. V tem je bogastvo duhovnikove duše. Molitev je najmočnejše dušnopastirsko sredstvo. Kolikokrat od-pove vse drugo, a molitev vedno ostane. Ker moli v Jezusovem imenu, je vedno uspešna. Nevidne sile božje priklīče od zgoraj.

Po duhovnikovih rokah prehajajo največje milosti od Boga v človeka. On je „dispensator mysteriorum Dei“. Njegova roka krščuje; v zakramentu sv. pokore se ob odvezi dvigne v znamenje križa; evharističnega Boga podaja vernikom; bolno telo mazili za časno in večno zdravje. Nепrestano se pre-takajo zakramentalne milosti po njegovih rokah.

Duhovnikova roka blagoslavlja. Prvi novomašni blagoslov je začetek neizmerljive vrste blagoslovov: blagoslovi v sv. maši, blagoslovi otrok in bolnikov, hiš in stanovanj, polj in sadov, rožnih vencev in svetih podob, poročnih prstanov in grobov itd. Koliko božjega varstva in božjih dobrot se pretiže po blagoslavljaljočih rokah enega samega duhovnika na ogroženega človeka!

Duhovnikove roke darujejo. „*Suscipiat Dominus hoc sacrificium de manibus tuis!*“ V njegovih rokah se spremenita kruh in vino v telo in kri božjega Sina. V njegovih rokah se ponavlja Jezusova daritev na križu, vir odrešenja in vseh milosti. S Kristusom daruje tudi sam sebe nebeškemu Očetu. Tako obnavlja vsak dan svoj „*Suscipe, Domine*“ prvega duhovniškega jutra. *Sacerdos — hostia.*

Duhovnikove roke so, kakor so bile Kristusove, uklenjene, križ objemajoče, na križ pribite roke. To je železen zakon Kristusovega duhovnika: *crucis pondus.* Na ta ali oni način velja za vsakega: „*Christo confixus sum cruci*“ (Gal 2, 20). Nosi ga iz kraja v kraj, morda iz kontinenta na kontinent, za Kristusom, z njim. Ta križ je odrešilen zanj in za vse.

Duhovnikove roke so po Jezusovem Srcu oživiljene roke: „*Pertransit benefaciendo.*“ So roke ljubezni, ki razdajajo. Ljubezen je duša duhovniškega življenja. Je *forma vitae.* Vse in vsako njegovo delo izvira iz ljubezni, izraža ljubezen, nosi ljubezen. Ta ljubezen vse prenaša, vse premore. Roke, ki raznašajo dobroto, sežejo najdalje. Roke brez ljubezni so mrtve; niso Kristusove.

Pol stoletja duhovniških rok!

Pred petdesetimi leti je naš škof ponudil in izročil svoje roké Njemu. Položil jih je v Njegove. Ves ta čas so se njegove roke tesno oklepale Kristusovih. Po njih se je iz Srca božjega pretakalo nedvoumno in neizmerljivo bogastvo božjega v človeško, svetega v zemsko. Pol stoletja molitvenih, daritvenih, trpečih in ljubečih rok! Samo Bog ve za mero in vrednost tega bogastva.

Mi le strmimo pred temi rokami. Bogu in njim dajemo hvalo in zahvalo za njih odresitno delo. Iskreno prosimo, naj bi se dolgo zivele in življenje razdajale. Vemo, da bomo mnogo zgubili, ko bodo omahnile. Nekoč bodo poveljčane: *crucis praemium.* Tedaj bomo šele videli, kaj so nam bile, kaj nam zdaj so. Zdaj to le slutimo. Še levica ne ve, kaj vse stori desnica. A že to, kar vemo, je več kot dovolj, da jih v hvaležnosti spoštujemo in ljubimo, da se jih tesno oklepamo in držimo; prepuščamo se, da nas vodijo, te v polnosti duhovništva dvakrat posvečene roke.

Dr. I. L.

SLOVENSKI DUHOVNIKI, DOMA IN NA TUJEM,
SVOJEMU PREVZVIŠENEMU ŠKOFU

DR. GREGORIJU ROŽMANU

OB NJEGOVI ZLATI MAŠI ISKRENO ČETITAMO IN
PROSIMO VSEMOGOČNEGA, NAJ NAM GA OHRANI

ŠE VELIKO LET!

DUHOVNIŠKA EDINOST

Franc Gnidovec, Argentina

Grda zmeta je in vir velikega zla nazor perverznega revolucionarnega anarhizma, po katerem naj bi bil spopad in borba vir vsega dobrega in bi zato to bilo treba netiti; ali nazor Rosenbergovega rasizma, po katerem naj bi bila vojna višek narodovega udejstvovanja in odlično sredstvo za dosego narodnih idealov.

V resnici pa je v zdravo in normalno mislečem človeštvu splošno teženje po miru in tudi danes vse o njem govori. Mir, ki je po sv. Tomažu „trden red“, vključuje neko edinost. Le edinost ohranja red in mir, needinost pa ruši mir in rodi spopad in borbo.

Človeštvo danes za svetovni mir potrebuje neke edinosti, ki jo narodi v medsebojnem sožitju morajo ostvariti. Narod, država težita po edinosti in je v tem vprašanje njunega obstanka: „Ako se kraljestvo razdeli zoper sebe, to kraljestvo ne more obstati; in ako se hiša razdeli zoper sebe, ta hiša ne more obstati“ (Mr 3, 24). Svobodne družbe prav tako vse potrebujejo za svoj obstoj edinosti.

Cerkev je edina in mora biti edina; edinost v Cerkvi je za nas sveta naloga in jo moramo proti vsem razdiralnim silam z božjo pomočjo ohranjati in ostvarjati. Ta dolžnost zadeva najprej in najbolj duhovnike. Od Kristusovih učencev morajo duhovniki prvi biti edini in vernikom dati zgled edinosti. „Po tem bodo spoznali, da ste moji učenci, če boste imeli ljubezen med seboj,“ velja za vse vernike, a najprej za duhovnike. Po duhovniški edinosti bo tudi med verniki edinost in bo Cerkev edina v ljubezni.

Kristusu je prav ta edinost tako pri srcu in ob slovesu v velikoduhovniški molitvi posebej za to moli; najprej za edinost apostolov, duhovnikov: „Sveti Oče, ohrani jih v svojem imenu, ki si mi jih dal, da bodo eno, kakor midva“ (Jan 17, 11). Potem pa moli še za edinost med verniki: „A ne prosim samo zanje (apostole), ampak tudi za tiste, ki bodo po njih besedah v me verovali, da bodo vsi eno, kakor ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bodo tudi oni v nama eno, da bo svet veroval, da si me ti poslal“ (Jan 17, 21).

Po naši edinosti bo torej svet veroval in sprejel Kristusov evangelij, kakor po naši needinosti ne bo veroval in evangelij odklonil. Tako ima naša duhovniška edinost neko posebno mesijansko poslanstvo, kakor needinost značaj nekega apokaliptičnega zla.

Edinost

Duhovniško edinost moremo prav presojati samo v luči splošnih in načelnih ugotovitev o edinosti.

Edinost med ljudmi ali enota, ki jo tvorijo ljudje, je in mora biti vedno taka, da je v njej ohranjena osebnost posameznika, t. j. posameznik kot svobodno bitje. Vsak se mora svobodno vključiti v skupnost; brez tega ni prave edinosti. Tako je ta edinost vedno moralna, ne fizična. Fizične vezi same ne morejo ostvariti edinosti med ljudmi. Isti prostor, skupno bivanje, celo ista miza n. pr. v župnišču ali samostanu nisu nujno tvorci edinosti, ampak so v muko in trplje-

nje, kjer edinosti ni, in morejo med poedinci poglobljati duhovne prepade. Nasprotno pa more biti najlepša edinost med duhovniki, ki sicer žive ločeno in daleč drug od drugega. Razdalja in prekinitve fizične vezi edinosti med ljudmi nujno ne uniči, kakor je seveda tudi stik med ljudmi za edinost velikega pomena.

Ker je edinost bitno moralnega značaja, je moralna tudi v tem pogledu, da dopušča „več ali manj“; biti more vedno večja ali manjša, katere podlaga pa je vedno neka najmanjša, nujna in bistvena edinost, če naj o edinosti sploh govorimo. Na to bistveno in nujno potrebno edinost mislimo, ko zahtevamo: „In necessariis unitas!“ V dvomnem je sicer svoboda (in dubiis libertas); pa more biti tudi iz te needinosti v dvomnih rečeh škoda za bistveno potrebno edinost. Da se to prepreči, je vedno potrebna ljubezen (in omnibus caritas). Lepo načelo drži, le da je večkrat v življenju težko določiti jasno mejo med „necessarium“ in „dubium“ in v tem določanju med nami ni edinosti in rodi spore in morejo biti zahteve glede edinosti v tem pogledu strožje ali milejše.

Tako edinost ni nekaj absolutnega in matematično določenega, ampak vedno more biti večja ali manjša. Zato edinost v neki skupnosti še ni uničena, če to skupnost eden ali le redke izjeme kršijo (če edinost gledamo številčno in kvantitativno); ali če edinosti ni v eni ali drugi svobodni točki (če edinost gledamo kvalitativno in globinsko). Seveda bi kdo mogel tožiti ob tem, da edinosti ni; a to bi veljalo samo prav pod tem pritičnim vidikom. A v splošnem govorjenju o edinosti ne mislimo tega, ampak edinost moralno vzete celote neke skupnosti, in to v nujnih, bistvenih in potem res važnih stvareh, ki pa v teh mejah še vedno dopušča veliko svobode.

V luči teh ugotovitev lahko najdemo glavne vezi in silnice, ki ostvarjajo edinost med ljudmi. Te bodo moralnega značaja, v umu in volji posameznikov. Tu bo nekaj, po čemer so poedinci povezani med seboj, koder govorimo o edinosti.

Tako se glede na um močna vez in podlaga edinosti isti nazori, kot je vzrok needinosti in sporov različnost v nazorih. Saj to navadno najprej mislimo, ko ugotavljamo, da „je med nami edinost“, ali govorimo, da n. pr. na seji, na zborovanju „ni bilo edinosti“. Vsak svoje so govorili, kot so vsak po svoje sodili in mislili. Ne bomo rekli, da je vez edinosti vedno in nujno samo resnica. Idealno bi to bilo in je to naš cilj. Ko bi se človek ne motil, ampak bi vsakdo spoznal pravo resnico o vsem, in bi vsi isti resnici iskreno sledili, bi bili v njej edini. Tako bi bilo v rajju. Ker pa se človek more motiti, recimo rajši, da je vez edinosti isti nazor, isto mišljenje. Zakaj v njem pridejo v poštev tudi stvari, ki so dvomne in nejasne, kot n. pr. metoda in postopek pri nekem skupnem podjetju. Isti nazor, isto mišljenje nam življenje kaže kot temelj in osnovno vez edinosti.

Kjer so med ljudmi isti nazori, je že po tem dano neko skupno hotenje: glede skupnih dobrin in skupnih ciljev in glede tovariša, sočloveka v skupnosti, ki v povezavi z njim te cilje posameznik more doseči. Prav skupni cilji nas namreč trdno med seboj povezujejo v medsebojni skupni ljubezni, kjer je prava edinost.

Najrazličnejši so vzroki in pripomočki edinosti, ki te vezi omogočajo in krepé: prepričevanje in propaganda, pridobivanje, informiranje o skupnih ciljih, isti študij; vse to po osebnem stiku ali po pisani besedi; dalje kreposti, ki utrjujejo skupno sožitje: prijaznost, strpnost, potrpežljivost, dobrohotnost, ponižnost, družabnost, skromnost.

V organizirani skupnosti ima posebej skrb za edinost vodstvo, ki vpostavlja

in utrjuje skupne vezi: uči in ukazuje in s tem enoti, skrbi za pravo sožitje. Tej skrbi se morejo posvečati še posebni organi, ki delajo vprid določene skupnosti. Prav tako posameznik, ki ima morda za to posebne zmožnosti, posrečen značaj in plemenito teženje in se čuti k temu poklicanega.

Različni so pojavi in znamenja edinosti, ki pa spet morejo povratno vplivati kot tvorci in vzroki edinosti: čut solidarnosti, ob nesporazumih in krivicah zagovarjanje in obramba koristi skupnosti in tovarišev, medsebojna pomoč in sodelovanje na različnih poljih, pravo tovariško gostoljubje v različnih oblikah.

Koder teh vezi ni in so kvarni vplivi, ki jih trgajo, edinosti ni in je nevarnost za razpore. Nasledki so tem hujši, čim večja je nestrpnost na obeh straneh. Viri tega morejo biti n. pr. odtujitev od skupnosti v nazorih in zanimanju, morda pod tujim in sovražnim vplivom od zunaj (glede duhovniške edinosti n. pr. vpliv protiverskih oblasti ali kvarnega vpliva laišтва), nepravilen nastop avtoritete in nje zloraba, splošno v skupnosti napuh in domišljavost posameznika ali skupine, samozvanci z voditeljskimi ambicijami. Pod takimi in podobnimi vplivi more priti do odtujitve posameznika, kar še ni tako hudo, a tudi do razkroja celote, frakcij, ki razdirajo skupnost in res uničijo edinost.

Ko je edinost načeta, navadno slede napake z obeh strani, kar je iz človeške slabosti popolnoma razumljivo in skoro ne more drugače biti. Ni navadno, da bi ena stran imela vse prav in druga vse narobe, čeprav seveda moremo govoriti o glavni krivdi ene strani.

Duhovniška edinost

Duhovnikom nam je Bog dal toliko skupnih vezi, da je neko posebno nasilje od Boga določenem redu to edinost rušiti.

Inteligenco v istem narodu večkrat razdvajajo različni svetovni nazori; nas duhovnike veže ista resnica in tako čisto določen svetovni nazor. Te resnice mi ne sprejemamo kot samo neko zasilno in verjetno rešitev življenjskih vprašanj, ampak smo o njej v dno duše prepričani in je to stržen našega intelektualnega in afektivnega življenja. To je prva, posebno močna vez med nami.

Tako nas vse prevzemaajo isti ideali in isti cili, ki smo se mu posvetili za vse življenje: osvojitve sveta, našega naroda, za to resnico, vzgoja duš za Boga in njihovo pravo srečo. Ob trpljenju današnjega sveta in kričeči potrebi po našem delu in ob zmožnih idealih, ki zavajajo ljudi v nesrečo, nas ta ideal še bolj povezuje in v nas utrjuje zavest našega skupnega poslanstva.

Tako imamo v glavnem vsi isto poslanstvo, v katerem imamo toliko skupnega, da v njem drug drugega podpiramo in se poznamo kot bratje v družini. Osrednja os našega duhovnega življenja je ljubezen do istega Boga in Kristusa in njegove Matere; iste so čez dan naše molitve in verske vaie: sv. rožni venec, brevir, ki ga molimo tisoči; ista sv. maša, ki jo vsak vsak dan opravlja. Naše delo je razlaganje istih resnic in njih aplikacija v načelih, ki naj oblikujejo naše življenje: pri otrocih v šoli, odraslim na prižnici in v organizacijah, morda v listih in časopisju. Isto je naše delo ob delitvi zakramentov: krščevanje, spovedovanje, obhajilo, sv. maša, previdevanje, delo s poročenci; isto delo in izkušnja v pisarni in v obiskih naših vernikov. Povsod iste skrbi in izkušnje in preiskušnje in nevarnosti, isto veselje, pa tudi razočaranja in žalost.

Posebno močna vez edinosti je tudi nam duhovnikom naša cerkvena avtoriteta. Papež v okrožnici „Menti nostrae“ opozarja, da se mora že bogoslovcem privzgojiti duh pokorščine, ki jim bo kasneje kot duhovnikom vez edinosti v podrejenosti svojemu škofu; spolniti da se mora navodilo sv. Ignacija Antiohijskega: „Ničesar ne storite brez škofa, ljubite edinost, bežite pred razpori; posnemajte Kristusa kot Kristus Očeta“ (pis. v Filadelfijo).

Poleg teh vezi bolj objektivnega značaja pa mora vsak še osebno prispevati k edinosti z vezmi krščanskih socialnih kreposti. Od teh je pač glavna ljubezen, ki jo Kristus svojim učencem posebej naroča; oni morajo v njej najprej rsem dati zgled. S tem grade trdno duhovniško edinost. Prav tako pa se mora duhovnik pred verniki odlikovati v drugih krepostih, ki bodo podobno v prid duhovniški edinosti, kot so: skromnost, strpnost, modrost v govorjenju in ravnanju, potrpežljivost, nesebičnost.

Po vsem tem bo nujno rasla in se poglobljala edinost med duhovniki; med Kristusovimi učenci ta nujno sledi iz krščanskega življenja, pravi Kristusovi učenci so nujno edini. Needinost in spori so očitno znamenje, da tu ni v redu, da ni Kristusovega duha, in je to veliko pohujšanje za vernike. Tedaj je prav nasprotno, kot Kristus naroča, in bi ljudje o njih mogli govoriti: „Glejte, kako si nasprotujete med seboj, taki Kristusovi učenci...“

Med nami, slovenskimi duhovniki v tujini, so še posebne vezi edinosti, ki nam obenem tudi narekujejo, da še bolj skupaj držimo.

Smo „slovenski duhovniki v tujini“. Že same te besede nam veliko povedo o naših medsebojnih vezeh. Poleg duhovniških vezi so to tudi vezi iste narodnosti: jezik, kultura, ista kri, isto čutenje in mišljenje, ista domovinska zemlja, ista zgodovina in v njej naše trpljenje. Tudi kot taki imamo duhovniki neko skupno poslanstvo, čeprav ga trenutno ne moremo v polnosti vršiti. Sredi tujine imajo te vezi še poseben pomen in se psihološko še posebno krepé.

Kot begunci smo dalje žrtve istega zla in skupaj in obenem z narodom trpimo za isto stvar; bolje rečeno: se borimo proti istemu zlu, proti kateremu moramo biti končno zmagovalci. Tovarištvo istega trpljenja in skupne borbe proti istemu zločinstvu so močne vezi, ki vse življenje ne morejo popustiti.

Kar je nasprotno naštetim silam-veznicam duhovniške edinosti, pomeni oviro in rušilno silo, ki duhovniško skupnost razdira. Tako nazorske razlike, padanje duhovniškega ideala med duhovščino, nepokorščina oblasti, padanje kreposti med klerom.

*

Iz vsega sledi, da edinost — tako tudi duhovniška edinost — ni sad, ki bi ga narava sama rodila, ampak se je zanjo treba truditi, edinost graditi. Še več. Za pravo edinost je potrebno toliko premagovanje in tolike krenosti, da edinost ni več zgolj človeško delo, ampak božje delo in božji dar. Zakaj vse za edinost potrebno premagovanje in krepost bo le s pomočjo božje milosti. Človek iz sebe more rušiti in ustvarjati kaos; to je človeško delo; ustvarjati edinost in graditi je božje delo. Zato je treba pri vsem delu za edinost računati z Bogom in ponižno moliti. Kristus sam nas to z zgledom uči. Apostolom ne le naroča, naj bodo edini: „Ljubite se med seboj...“, ampak za edinost med njimi tudi molí: „Oče, naj bodo vsi eno...“

Globinska psihologija in vodstvo duš

Franc Mihelčič, Avstrija

Že iz doslej povedanega je mogel razbrati dušni pastir ona področja, kjer more in mora pomagati, če hoče, da bo mogel uspešno graditi na naravni osnovi nadnaravno. Že iz zgoraj navedenih misli more spoznati, da je to mogoče le tam, kjer je podana naravna osnova. „Bog ne more uspevati v podhranjeni duši!“ (Jung). Kjer je resnična osebnost zadržana, tam se razvije maska; kjer pa je maska, ni pravega temelja za duhovno zgradbo, za nadnaravno. Kjer se naravna podoba božja ne razvije, se ne more razvijati nadnaravna.

Delo dušnega pastirja na tem polju se omejuje zlasti na tri področja: na individualno delo v razgovorih (bodisi v spovednici ali izven nje), na delo v šoli in organizacijah ter na delo na prižnici. V vseh teh primerih mora dušni pastir računati s tremi elementi, ki so kristjan, on, dušni pastir in beseda, ki posreduje med obema.

Tu upoštevam najprej delo med zdravimi in pa normalnimi kristjani; o delu med nevrasteniki na kratko kasneje.

Dušni pastir in individualno delo

Individualno vplivanje na bližnjega, pa naj bo v spovednici ali izven nje, ima najprej namen pripraviti tla v duši, da najde pravilne odnose do Boga. To delo mora računati z osebnimi, individualnimi darovi poedinca. Vsak sam in po svoje. Srečanje duše z Gospodom bi naj bilo nekako podobno onemu, ki ga opisuje evangelist, ko pripoveduje o srečanju Kristusa s Cahejem, Gospoda z Matejem. Gre za to, da se duša znajde vpricho Gospoda, da ob njem spozna svoj namen in svojo nalogo. Kristjan je kristjan šele ob Kristusu; njegovega krščanstva globina se meri po predanosti Kristusu. „Gospod, kaj hočeš, da storim?“ je vprašal Savel Gospoda na poti v Damask. „Razvoj pravega in resničnega človeka, njegovih naravnih darov in kreposti, njegovih sposobnosti in nagnenij k resničnemu, lepemu in dobremu, je pogoj za uspešen razvoj novega človeka v Kristusu. K temu je poklican ves človek, z vsemi svojimi silami in je kot tak določen postati osnova milosti. Ni mogoče biti skrit, polovičarski človek, ki je zanemaril naravne lastnosti resničnega človeka ter postati, kot nadomestilo z nadnaravne strani, cel kristjan“ (Laros).

To je prav ono, na kar sem opozoril že, ko sem dejal, da so posledice nepristnosti, laži-osebnosti, globoke; kajti, tak človek ne gleda in ne sliši, ne sprejema resnic takšnih, kakršne so, marveč pobarvane po svoji maski. Tudi duhovnik, Cerkev, evangelij, Bog, Kristus, mu niso to, kar so sami na sebi, marveč nosijo znake človekove maske, so utesnjeni po njegovih predstavah.

Prvi element, s katerim mora računati dušni pastir pri svojem individualnem razgovoru, je **on sam** z vsemi svojimi individualnimi lastnostmi, ki vplivajo ugodno ali neugodno na poslušalca, mu ga delajo simpatičnega ali nesimpatičnega, učinkujejo pozitivno ali negativno. Za individualni vpliv je važen način, kako sprejme sogovornik duhovnika, njegovo osebo in kako reagira na njegovo besedo. Napak bi bilo misliti, da zodošča že poslanstvo samo, da mora poslušalec sprejeti duhov-

nikovo besedo že radi tega; pogosto se zgodi, da projicira poslušalec radi takih ali drugačnih individualnih lastnosti govornika, ali radi doživetij z njim ali z drugimi, ali radi vpliva javnega mnenja ali vzgoje, na govornika neugodne projekcije in da ne vidi v dušnem pastirju prijatelja, marveč sovražnika. V tem primeru ni pričakovati uspehov; najprej je treba odnose temeljito razčistiti.

V primeru odklanjanja, se mora dušni pastir vprašati, kaj in kje je vzrok odklanjanja; njegova oseba ali njegova služba. Če bližnji, sogovornik ali poslušalec, odklanja dušnega pastirja, ker projicira podobo sovražnika na njegovo osebo, ker torej vidi v njem svojega nasprotnika, je treba situacijo vsekakor razčistiti, preden nadaljuje razgovor; v primeru, da projekcija ne meri na njegovo osebo, marveč na njegovo službo, razčiščenje ni potrebno, marveč je treba iti v boj, ker gre tu za borbo med temo in svetlobo, med lažjo in resnico. Seveda pa mora priti dušni pastir najprej na jasno sam s seboj, da spozna vzrok odklanjanja in da ne vara samega sebe, zamenjajoč predmet odklanjanja.

Drugi element, smo rekli, je beseda, ki posreduje med oznanjevalcem, oziroma govornikom in poslušalcem. To velja ne le za osebni razgovor, marveč tudi za pouk v šoli in na prižnici. Z besedo podaja dušni pastir resnico, posreduje luč in kaže pot. Toda, pri oznanjevanju in razgovoru naj se zaveda, da to, kar govori, ni njegovo, da ni prejel iz sebe, marveč, da je božje, ker je preiel od Boga. Zaveda naj se, da je dolžan govoriti, ker je za to poslan, da se to, kar posreduje, ne nanaša nanj, marveč na Boga in da je z Njim tesno povezano. Nauki, zapovedi, sredstva milosti in milost sama, na naj jo posreduje ali šele pripravila nanjo, niso nekaj, kar bi bilo ločeno od Boga, marveč je vse to tesno z Njim povezano. Sveto pismo, tudi starega zakona, ni le zgodovinska knjiga, ne le zgodovina Izraelcev, marveč zgodovina božjih odnosov do človeštva pred Odrašenikovim prihodom. Vera približa človeka Bogu in Boga človeku. Zakramenti so komunikacija Boga človeku, božje zapovedi in vsa krščanska morala, so izraz njegove volje, so smernice za življenje po tej volji. In prav posredovanje vseh teh dobrin je zaupano človeku, zavisí od njega, ki posreduje ter od človeka, ki se mu posreduje, ki mu je namenjeno. To vedeti je silno važno, kaiti prav od zadržanja enega in drugega zavisí uspeh naloge, ki jo ima dušni pastir.

Toda, če naj beseda, s katero posreduje Boga in milosti, zaleže, je treba priprave. In prav ta namen ima pogosto osebni razgovor, pa naj gre za prvi korak, za sprejem milosti, vere, Boga (katehetizacijo) ali pa za usnešnejši sprejem pri zrelejšem človeku, kristjanu. Duše pogosto ne spreimeio besede dušnega pastirja, ker niso pripravljene, pogosto njegova beseda na prižnici ne zaleže mnogo, ker so tla, na katera pade, s trnmi, osatom, plevelom zarasla ledina kot so shoiena in trda tla, kot španska ilovnata tla v poletni suši. Ljudie so polni raznih predsodkov, skrbi, problemov, polni tostranosti, brez čuta za nadnaravno in duhovno, pogosto žive v notranji razdvojenosti sami s seboj in z bližnjim, celo z Bogom. Kako naj vzkliie seme božje besede v dušah, če se v njih bohotti osat uživanjaželjnosti, koristolovstva, pohlepa, nečistosti? Tak človek resnico sicer posluša, do izvajanja pa ne pride. Zato je tako potrebno poznati psihologijo, ki omogoča priti v notranjost teh duš, prodreti skozi vso zaraslino, omehčati vso shojno in jih odpreti za božjo besedo. Zato je potrebno priti s takimi dušami v osebni stik, ker so pač problemi osebni, individualni.

Tretji element je bližnji, poslušalec, sogovornik v osebnem razgovoru. On je objekt, na katerega se obrača beseda dušnega pastirja. Ker smo o negativnem zadržanju že govorili, omenim le nekaj misli pozitivnega značaja.

To, kar hoče dušni pastir doseči, je pomagati jim razviti se v otroke božje, uresničiti to, kar je Gospod naročil vsem kristjanom: „Bodite popolni, kakor je vaš Oče nebeški popoln.“ Da je pogoj in temelj temu vzgojnemu delu naravno vzgojen človek, ni treba ponavljati.

Sv. Pavel kliče prvim kristjanom, naj zorijo v popolnost Kristusovo iz otrok božjih v sinove in hčere božje. Tu ne gre za neko besedno igro, marveč za neko realnost. Otrok je negoden, le sprejema in ne daje. V njem prevladuje egocentričnost, Jaz. To lepo izraža sv. Pavel, ko pravi, da dajemo otrokom mleko. Sin, hči, pa sta zrela, njun odnos do očeta je drugačen kakor odnos otroka, ona ne sprejemata le, marveč tudi dajeta, ko mu služita, ko spolnjujeta njegovo voljo, ko čutita odgovornost za njegovo čast in razširjenje njegovega kraljestva (Lk 15, 20 in 22-24).

Da pride do te zrelosti, je treba najprej izoblikovati naravne darove, naravno podobo božjo, osnovo, ki se je nato posluži nadnaravno in na njej gradi. Izoblikovati je treba neko osebno, sebi lastno, individualno zadržanje napram Bogu. Treba je pomagati JAZU, osebi, da se izoblikuje pod vplivom krščanstva, v njegovi smeri, in z nadnaravnimi sredstvi.

Ker pa „Bog ne more uspevati v podhranjeni duši“ in krščanstvo ne ruši narave, marveč jo predpostavlja in spopolnjuje, ker torej ne razdere, kar je človeku dano po naravi, marveč oplemeniti in dvigne, je treba, da je najprej zgrajena ta osnova. Zato se mi je zdelo važno v prvem delu na široko opisati nekatere ovire, ki onemogočajo normalni razvoj in povzročajo neko zmaličenje naravne osebe, kar ima hude posledice tudi za nadnaravno življenje, ker razvoj v nadnaravno otežkočajo, če ne celo onemogočajo. Izoblikovati v sebi kristjana, ne pomeni uničiti človeka ali oblikovati kristjana mimo človeka, ob njem, marveč pomeni vse naravno in človeško v njem dvigniti v nadnaravno, pomeni ostati, kar si, pa zoreti in se krepiti zopet v individualni smeri v nadnaravno. Človek ostane mladika, pa vendar del trte.

Pri tem oblikovanju zrelih oseb pa se zopet stavijo ovire, ki grozijo preprečiti uspešno oblikovanja v nadnaravni smeri, ker delajo človeka nepristnega. Med te moremo šteti:

a) **Poklic**, ki je kakor uniforma, v kateri tiči človek ne le tam, kjer poklic vrši, marveč tudi tam, kjer bi ne smel nositi te uniforme na sebi. Vzemimo le za primer poklicnega vojaka, častnika, učitelja, duhovnika itd. Na vse pozive in naloge, ki prihajajo tudi iz nepoklicnega okolja, reagira kot v poklicu. In prav to ovira pravilen razvoj njegove človeške narave in osebe.

b) Da vtisne vzgoja, če ni osebna, individualna, tudi nek značaj, neko masko človeku, smo že rekli. Posledica je zopet nepristnost osebe.

c) **Javno mnenje** je znano kot oblikovalec maske. Človek nastopa in pre- soja skozi očala javnega, apersonalnega mnenja. Vsaka osebna odločitev je izključena.

Pa naj zadošča, da le spomnim na to, kar sem že napisal drugje.

Kaj ima to opraviti z nadnaravno vzgojo? Mnogo! Kajti vsaka nepristnost, vsaka maska, vsako apersonalno življenje onemogoča naravno, osebno, individualno življenje, daje poedincu tuj značaj, povzroča neko razklanost v njem, ker je na zunaj nekaj drugega, kot znotraj, in zato onemogoča uspešen razvoj individualnega nadnaravnega življenja. Njegov odnos do sveta, do bližnjega in do Boga ni naraven, ni raven, marveč bolj ali manj uklonjen po maski.

In prav pri takem človeku more in mora dušni pastir na delo; pomagati mu mora zlomiti, odstraniti masko, pomagati mora zastrti osebi do moči. Temu služi zopet osebni razgovor, ki začne ob priliki kakega konflikta, razočaranja, neuspeha, kritike, ko se zbudi oseba in skuša prodreti skozi oklep nepristnosti. Beseda dušnega pastirja je kot klic (včasih pride ta klic tudi s prižnice, pa se nadaljuje v zasebnem razgovoru ali v spovednici), ki osebo zbudi. Naloga dušnega pastirja je pomagati zastrti duši, da prodre in se osvobodi. Pogosto zadostuje nenamerna, postranska pripomba, da se zbudi oseba. Važno je, da je ta, ki govori že sam oblikovan ali pa vsaj resno na poti k oblikovanju, kajti le oseba more zbuditi osebo.

Dušni pastir je v teh pogovorih pomočnik, ki potrpežljivo čaka, da se ponudi primerna situacija, ko izrečena beseda najde odmev v duši sogovornika. To je ono iskanje dobrega pastirja, ki se ne utruji, ko išče izgubljeno ovco in se ves vživi v bližnjega, da ga lažje najde.

To pa je tudi važno za delo v šoli in s katehumeni sploh.

Dušni pastir in katehumeni

Delo med mladino, med otroci je dandanes silno važno, ne le, ker pogrēša dušni pastir temelja za versko življenje v predšolski dobi, marveč še bolj za to, ker pride večina otrok v stik z dušnim pastirjem, ko jim je položilo družinsko življenje v dušo že vse potrebno za oblikovanje nepristnih odnosov do Boga. Nimajo ne osnovnega znanja verskih resnic, niti osnove za pravilno oblikovanje vesti, niti za prave odnose do Boga in vere, namesto tega pa osnove, ki so kvarne za izoblikovanje pravih odnosov.

Pouk v šoli (kar povem na tem mestu, je namenjeno katehetu) naj bo vedno individualen. Res ne more pričakovati od otrok, vsaj v prvih šolskih letih, da zavzamejo do stvari osebno, individualno stališče. Toda to mora biti njegov cilj in zato izrabljuje v prvih letih priložnosti za zbujanje individualnih dejev napram poedinim resnicam in dejstvom. S tem položi v dušo seme za nadaljni razvoj, ki pa mora iti v individualni smeri dalje in se organsko razvijati, da otrok raste z leti ne le telesno, marveč tudi osebno.

Česar naj se varuje je, da bi dajal sam s svojimi besedami, s svojim poukom in zadržanjem priložnost, da se razvije v otroku in kasneje v mladostniku kaj nepristnega, neosebnega, tujega, verska maska. Na to sem že opozoril, ko sem govoril o vzgoji v zavodih in šoli. Sem bi spadale napačne projekcije na Boga, Cerkev, vero, Kristusa, dalje prestroga kontrola nad verskimi vajami, nepersonalno prisostvovanje sv. maši itd. Kot pravilo naj velja, kar je zapisal Jos. Pasche: „Manj del, pa več življenja, da bo to dalo boljša dela.“

Tako bo tudi ves puk katekizma usmerjen individualno, ali recimo „per-

sonalno". Osnova za to je itak že podana v katekizmu, ki je in ostane osnova katehetovega poučevanja. Kristus nas vabi in želi, da uredimo in vzporedimo napram nebeškemu Očetu svoje odnose z njegovimi. To se pravi, Bog ne govori v praznino, niti ne neki masi, marveč vsakemu posebej. On terja od vsakega, da mu da, kar mu more dati. Nihče ni dolžan dati več, kakor mu je od Boga dano. Enemu pet talentov, drugemu dva, tretjemu eden itd. Prav tako smo dolžni Bogu dati, kar pričakuje od nas, prostovoljno; k ljubezni nas ne sili, marveč vabi. Zato bo ves pouk oseben, personalen, tako usmerjen, da govori posamezniku. Prizadeva si napraviti vse, tudi molitev pred in po pouku, osebno, to je osebno pogovor z Bogom.

Posebno pažnjo terja spovedovanje otrok. Raje manj pri spraševanju, kot preveč. Tudi tu in pri pripravi na spoved, osebno, individualno. Vsekakor ne brezosebno, kot neko šablono, kot neko golo stvar, še manj pa nerodno. Nepredvidno vprašanje more v hipu povzročiti ogromno škodo z dolgotrajnimi posledicami. Navodila Pija X. glede prvega sv. obhajila otrok so zlata vredna. Vodilo naj bo le ljubezen in ne strah, notranji mir, ne nemir. To velja za spoved in obhajilo zlasti otrok.

Dušni pastir in pridigovanje

Da bo njegovo pridigovanje doseglo svoj namen, bo ostal na zemlji, kot njegovi poslušalci in jih bo skušal z zemlje dvigniti kvišku, v nadnaravno. To se pravi, skušal bo uresničiti to, kar pravi evangelij o božji Besedi „In Beseda je meso postala in med nami prebivala.“ Upošteval bo materialistično vezano mentaliteto večine poslušalcev, ki pa jo mora dvigniti kvišku v nadmaterielno. To se mu ne bo posrečilo, če ne bo začel od spodaj, od zemlje, z realizmi. Iz tega pa tudi sledi, da se bo zadovoljil z majhnimi dozami nadnaravnega, po zgledu sv. Pavla: „Vsako soboto je govoril v sinagogi in vpletal ime Jezusovo ter skušal pridobiti Jude in Grke“ (Apd 18, 4). To se pravi: ni jim govoril te in zgolj krščanskih resnic, marveč je te priložnostno vpletal v svoj govor.

Krščanstvo ni le skupek resnic, marveč v prvi vrsti življenje. Pridigar mora torej to, kar oznanja, vzeti resno in resnično najprej sam zase in nato za poslušalce; skuša naj jih pridobiti, da uresničijo v svojem življenju, kar so slišali. Poznati mora njih potrebe, njih probleme, njih težave in ovire; upoštevati mora, kolikor se le da, poedince, da more vsak po končani pridigi reči: to pa je bilo povedano meni, ne kot očitek, marveč kot navodilo.

Resnične so besede, ki jih je zapisal V. Schurr („Wie heute predigen?“ str. 166), ko pravi: pridigar ne more mimo Boga in ne mimo ljudi, te se pravi, pridigar ne more prisiliti človeka, ki ga posluša, da sprejme že na njegovo besedo resnico in jo skuša uresničiti v življenju. Še manj more mimo Boga, kajti nikakor ne more pričakovati, da bi ta stopil na pridigarjevo besedo v dušo poslušalca. Vera je milost in milost je treba zaslužiti ali izmoliti. Treba je moliti, da se božja beseda prav oznanja in da jo poslušalec tudi prav sliši, jo sprejme in je pripravljen jo vršiti.

Da se srečata vernik in Bog in da vernik Boga po tem srečanju vzljubi, posreduje dušni pastir; toda, da se to zgodi, je treba blagoslova od zgoraj. Tega ne bo manjkalo (Lk 11, 13), ker ga je Bog obljubil.

O Kristusu govorim

Milan Kopušar, U. S. A.

Ouslerjeva knjiga „The Greatest Story Ever Told“, „Največja zgodba sveta“, mi je prišla v roke. Kakšen vsakdanji in navaden Kristusov življenjepis bo, sem rekel, ko sem odpiral. Pa ni! Ko sem jo prebral, sem videl, kakšen zaklad je. Pisatelj, ki se je prav ob pisanju te knjige vrnil k veri, je na zelo privlačen način, v nekakšni romanski obliki, napisal odličn Kristusov življenjepis. Suho evangeljsko zgodbo in različne praznine v njej je izpolnil z vsemogočimi, zgodovinskimi, bibličnimi, socialnimi, geografskimi in drugimi podatki. Fantazija je seveda tudi nekaj dodala. Toda v knjigi ni ničesar, kar bi se ne dalo spraviti v sklad z dejstvi in zgodovinsko resničnostjo. Kristus je postavljen v življenje, v judovske in svetovne razmere. Stiska in trpljenje tistih časov je občuteno popisana. Knjiga je pravzaprav živ film, čeprav se ni bila filmana, le na radiu predvajana. Pisana je v slogu Hünnermanovih svetniških življenjepisov (Damian de Vester, Der Jungbäcker von Znaim, Maria Gorretti).

Lepo bi bilo, če bi vsak katoličani to Ouslerjevo knjigo prebral. Pisatelj jo je napisal zaradi „nezaslišanega škandala“, po besedah nekega ameriškega rabina, da nihče ne bere sv. pisma. Ljudje ne vedo veliko o sv. pismu in tudi duhovniki ne vemo zadosti. O evangelijih in življenju v njih imamo vtis, da dihajo čudovit mir, skoraj idilično življenje. Še tiste ostre Jezusove besede na račun farizejev se nam ne zdijo preveč tragične, ker smo jih pač že tolikokrat slišali. Problematike, stiske življenja, boja za obstanek, trpljenja ljudi in drugih reči v evangelijih ne opazimo, ali vsaj ne zadosti. Ne vidimo, v kakšne razburkane čase je Jezus prišel, ker ne poznamo ozadja evangelijev. Včasih je v eni sami besedi toliko skritega! Ousler je bil dvakrat v Sveti deželi. Dosti knjig je preštudiral, da je mogel vsako malenkost trdno postaviti in zapisati, kakor n. pr. vse podrobnosti o templju, o bogoslužju, o Marijini hiši v Nazaretu, o davčnem sistemu, pojavih mesijanstva, o bibličnih imenih in krajih itd. Evangeljska zgodba v njegovem pripovedovanju res zaživi.

Ob tej knjigi mi je prišlo na pamet, kaj če bi govoril o Kristusu? Še nikdar nisi! Predmet je zelo zanimiv, veličasten in obširen! Ljudje ne poznajo Kristusa zadosti, še manj veličino in globino njegovega nauka. Tudi tebi se bo marsikaj odprlo, če boš malo pobrskal po knjigah. Včasih ne veš, kaj bi pridigal. Če se lotiš tega predmeta, ti tvarine ne bo zmanjkalo.

Kako naj pridigam? Ali naj začnem s starodavno metodo apologetike, z dokazi o Kristusovem božanstvu iz prerokb Stare zaveze, iz čudežev in njegovih izjav? Ali naj samo diletantsko, kakor v šoli, pripovedujem zgodbe iz Jezusovega življenja? Ali naj govorim o njegovem trpljenju po evangelijih in ponavljam zgodbo za zgodbo, kakor smo včasih to delali v postu in dostavim tu in tam kakšen moralen nauk? Vseh teh metod so ljudje in mi sami več ali manj naveščani, ker so znane in tolikokrat uporabljene in ker z njimi ne povemo nič novega. Malo globlje je treba iti in poskusiti biti zanimiv.

Profesor Grivec nam je včasih pri predavanjih govoril o „katoliškem dejstvu“. Cerkev je tako veličastno dejstvo, tak veličasten pojav v svetu, zgodovini,

življenju, da njen obstoj, bistvo, naloga samo ob sebi dokazuje njen božanski izvor. Kaj če bi Kristusa prikazal kot tako veličastno dejstvo in bi osvetlil njegovo osebnost, delo in nauk od vseh mogočih strani? Analitično in induktivno metodo, ne staro deduktivno, je treba uporabiti. Ko analiziramo Kristusovo življenje, nekaj njegovih besed, nekaj naukov in jih potem primerjamo z zgodovino, drugimi verstvi, jih skušamo psihološko razumeti, iščemo njihovo razlago v socialnih razmerah, domačih navadah, jih skušamo filozofsko doumeti, se nam prikaže Kristus in ves njegov nauk v novi in sijajni luči. Po induktivni poti prihajamo do njegovega božanstva. Človek je zavzet, ko vidi, kaj se mu odkriva, ko vidi veličino Kristusovo in njegovega nauka, ki je prej ni videl in morda ni vedel zanjo.

Pri tem delu nam seveda pomagajo knjige. Treba je študirati, iskati, premišljovati, pa se utre nova misel in odpre nov pogled. V naslednjem bom omenil nekaj dobrih knjig, ki morejo pri tem delu zelo pomagati. Človek bi bil rad v Asissiju, v mestnem predelu „Citta della Christiana“, kjer hranijo v knjižnici 25.000 knjig in publikacij samo o Kristusu. Vse, kar je bilo na svetu napisanega o Kristusu, imajo tam zbrano.

Iz mnogih vidikov je mogoče o Kristusu razpravljati. Pod enim samim vidikom seveda ni zajeto vse življenje Kristusovo. Ta vidik osvetli to stran njegovega življenja, drugi drugo. Eni so širši, drugi ožji. Vselej tudi ni mogoče vidike strogo med seboj ločiti. Povezani so tako med seboj, eden iz drugega izvirajo in se prepletajo, kakor n. pr.: zgodovinsko-politično-socialni. Nekaj vidikov bom naštel, pod katerimi lahko o Kristusu in njegovem nauku razpravljamo.

Zgodovinsko-političen vidik

O neposredni dobi pred Kristusom nismo veliko slišali. Zgodovina zadnjih Hasmonejcev-Makabejcev se v sv. pismu Stare zaveze neha okoli leta 135 pr. Kr. Od tu pa do Kristusa nam je bila njihova zgodovina neznana, kako so propadli in kako so leta 63 Rimljani z zvijačo in spletkami zasedli Sveto deželo. Nihče od nas ne bere Jožefa Flavija „De bello Judaico“. Tam mnogo zvemo, kako je n. pr. Pompej znal razdeliti dva brata Makabejca. Hirkana II. je postavil za velikega duhovnika, pa mu vzel kraljevski naslov. Aristobul II. pa je moral stopati v rimskem triumfu in v Rimu poginiti. Kraljevski naslov je pa dobil tujec, Idumejec, Antipater, oče Heroda Velikega, ker je pomagal Rimljanom. Kasij je kasneje naložil Judom 700 talentov kazni, ker je denar potreboval. Razumljivo je, da so Judje v takih stiskah Rimljane sovražili. Sin Aristobula II., Antigonus, se je maščeval. Zvezal se je s Parti, zavzel Jeruzalem, ujel Hirkana II. in mu odgriznil ušesa ter ga tako onеспosobil za velikega duhovnika. Ko je Herodov brat Fazael to videl, se je sam zaletel v zid in umrl. Herod Veliki je ušel k Rimljanom in se potem z njimi vrnil. To je bilo leta 40 pr. Kr.

O Herodu Velikem vemo, da je pomoril nedolžne otročiče v Betlehemu. Zgodovina ve o njem še veliko več, kako kruto je moril svoje sinove, svoje žene, saj jih je imel devet in kako ga je moral sam Rim zavoljo krutosti krotiti. Tem ljudem je bila morija in krutost v krvi. Drugega niso vedeli, tako so bili vzgojeni in drugega niso znali.

Zgodovina mesijanskih pojavov in uporov je povezana z rimsko in herodijansko krutostjo. Upirali so se večkrat. Leta 6 pr. Kr. malo pred Herodovo

smrtjo so se n. pr. Judje uprli, ker so mislili, da je Herod že mrtev. Herod je ujel voditelje in rabina Juda in Matija živa sežgal. Po njegovi smrti ni bilo miru. Vodil jih je neki Juda. Upravitelj Sabinus se je moral umakniti. Varus jih je potem ukrotil, ko je križal dva tisoč Judov.

V take težke razmere je prišel Jezus. Ljudje so vse pomnili, kako so prišli Rimljani, kako so propadli Hasmonejci in kako so jih zaslužnili, saj se je vse to zgodilo v zadnjih šestdesetih letih pred Kristusom. Iz teh žalostnih razmer je bolj razumljivo judovsko mesijansko hrepenenje po odrešitvi in osvobojenju. Zaradi stisk, v katerih so živeli, je razumljivo, da so se mnogi zgubljali v materialnem, narodnem odrešenju. Jezus jim je prinesel eminentno duhovno odrešenje. Materialno bi ne rešilo Judov, niti sveta. Če bi Judje zavladali, bi najbrž ne bili boljši od svojih zatiralcev. Še bolj kruto bi se nad njimi zmaščevali. Iz teh zgodovinskih razmer je dalje razumljivo judovsko sovraštvo do tujcev, liturgična nečistost v stiku z njimi, judovski odpor proti davkom, tujemu denarju in onim, ki so imeli opraviti z njim, cestninarjem. Tujci so jih izžemali in jim pili kri kot pijavke. Cesar Tiberij je imel navado pustiti upravitelje dolgo časa na istem mestu, češ naj se muha napije, da bo potem pustila ljudi pri miru.

Jezus je imel opraviti z vsemi temi zgodovinskimi in političnimi usledinami, z mesijanstvom, davčnim denariem, cestninarji, sovraštvom do tujcev, oblastniki itd. Jezusov nauk, njegovo zadržanje in njegovo osebnost je mogoče bolje razumeti, če poznamo to zgodovinsko in politično ozadje. Tu lahko vidimo, kakšno nasprotje je med Jezusovo ponižnostjo in preprostostjo ter nadutostjo in materializmom krvoželjnih tedanjih oblastnikov; kakšni so bili njihovi cilji in kakšni Jezusovi. Jezusov idejni svet se pač ne da primerjati z nizkostjo in propalostjo tedanjih vladajočih krogov. (Andres Fernandez: Vita di Gesu Christo, Roma 1954).

Socialni vidik

Willamova knjiga „Das Leben Jesu im Lande Israel“ osvetljuje poleg zgodovinskih razmer tudi socialne razmere v Kristusovem času. Willam ni evangelije samo eksegetično razložil, dal jim je tudi realistično ozadje. Prehodil je Sveto deželo, preštudiral kraje, podnebje, razmere, zgodovino, kulturo, navade judovskega in okoliških narodov in iz tega obširnega znanja, podatkov in deistev napisal razlago k evangelijem. Je to neka globlja eksegeza in je res nekaj odličnega. Evangeljska beseda dobi v tej knjigi pravo podobo in odmev. Med drugim lahko tukaj spoznamo veliko judovsko revščino, kako so jim lastne pijavke, višja duhovščina in drugi, pili kri. Zato so se upirali in nestrpnostno čakali na rešitelja, Mesijo.

Vzemimo za zgled samo, kako so pobirali tempeljsko desetino. Willam razloži to reč na sodobnih razmerah, ko je država pobirala desetino. V stoletjih, pravi, se razmere in okoliščine bistveno niso nič spremenile. Kakor še danes stiskajo ljudi in s silo pobirajo davščino, prav tako so nekdanji ljudi izžemali. Najprej so na dražbi dali v zakup desetino različnih krajev najboljšim ponudnikom. Ozirov na slabo letino niso poznali. S pooblastili so ti pobiralci prišli v vasi in ljudstvo jih je moralo celo živeti. Iz ljudi so skušali stisniti čim več. Kune požetega žita so zapečatili. Med mlatvijo so spali na prostoru, kjer so mlatili. Desetino je bilo treba plačati tudi od zgubljenega žita na polju in kar ga je živina pojedla. Spraviti so jo morali zakupniku na določen prostor. Zakupnik

ni bil zadovoljen samo z desetino, zahteval je več, tako da se je včasih desetina spremenila v osmino in celo v šestino. To je bilo res pravo izžemanje.

Poleg tempeljske desetine so imeli še zemljiški davek, desetino od drugih pridelkov, osebni davek, tržne davke in bogve kakšne davke še. Ljudi so res skubili. Rimljani so se držali načela: Mir v deželi in davki. To je bilo vse, kar so od ljudi hoteli. Pač niso deželo zastonj zasedli. Nalagali so jim neznosna bremena. Ker so dajali davke v zakup, so se ta bremena še povečala, ker je pač vsako hotel zaslužiti. Revščina je bila zares obupna.

Iz teh težkih razmer so razumljive Jezusove besede o bogatinih, o kameli, ki gre skozi šivankino uho, o bogatinu in Lazarju, o cestinarjih, o malih, o farizejski lakomnosti in materializmu itd. Osmero blagrov na gori je Jezus povedal zares stiskanim. Ni jim obljubil rešitve in sreče na zemlji. Njegovo odrešenje je višje, duhovne vrste, je večno. Socialne razmere so vplivale, da se je Jezus sklanjal k revnim, bolnim, zapuščenim, grešnim in malim.

Med mnogimi drugimi rečmi iz tega vprašanja naj omenim še dve. Zakaj so se ljudje zbirali okrog Jezusa, za njim hodili in ga poslušali povečini kar na prostem? Za naše razmere je to nekaj izrednega. Kdo se bo zbiral okrog človeka, ki bi začel pridigati kar na ulici? Zakaj so n. pr. hodili k Janezu kar v trumah in ga poslušali? Nekaj razloga je gotovo v orientalskem značaju ljudi, v krajevnih klimatičnih razmerah. Orientalci so živahni, radi klenetajo, se zbirajo, vreme jih ne ovira. Toda to ni vse! Eden od zelo važnih razlogov, da so hodili za Jezusom in ga poslušali, je bila velika stiska, v kateri so živeli. Sai je vse samo o rešitelju in Mesiji sanjalo in govorilo! Socialne razmere so bile obupne. Ko so videli čudeže, slišali o velikem preroku, o Mesiji in o rešitelju, jih je potegnilo in so hiteli za njim. Stiska in težke razmere so jih gnale k Jezusu.

Zanimivo je tudi vprašanje, zakaj niso visoko stoeče kulture okrog judovske dežele, n. pr. rimsko-grška kultura, použile judovske, ki je bila samo pastirsko-kmetiško-ribiška? Višje kulture dosledno absorbirajo šibkeše, socialno nižje stoeče. Velike ribe žro male, velja tudi tukaj. Zakaj se njihov monoteizem ni zebil v drugih verstvih in kulturah? Prav lahko bi se to zgodilo, saj so jih večkrat celo lastni ljudje silili v to smer, nazadnje n. pr. Saduceji. V zgodovini verstev imamo zglede, ko monoteizem ni prodrl, marveč zamrl med politeizmom. Grški filozofi, najvišji njihovi vrhovi, Sokrat, Platon, Aristotel, so se prerinili do monoteizma, pa niso z njim prodrli v ljudske plasti. Egipčanski faraon Akenaton je že leta 1300 pred Kristusom to poskusil, pa ni uspel. Bil je iziema med faraoni, telesno pohablien, pa zato duhovno izredno razvit, ekstatičen ljubitelj lepote, je učil monoteizem. S svojim naukom na žalost ni prodril med ljudi. Med Judi se je čisti monoteizem ohranil. Njegova vitalnost je bila tako velika, da ni mogel umreti. Priznati moramo, da je bil z Judi pač prst božji.

Psihološki vidik

Po vsej verjetnosti se je psihološko Kristusom najbolj približal Romano Guardini v svoji knjigi „Der Herr“. V uvodu pravi, da je mogoče napisati psihodogijo človeka svetnika, ni pa mogoče napisati Kristusovo psihologijo. Vseh korenin njegove osebnosti, tistega velikega in veličastnega v njem, ni mogoče najti in pregledati. Po Pavlovi besedi „duhovnega človeka ne more nihče presoditi“ (1 Kor 2, 15). V Kristusu je utelešena skrivnost božanstva, skrivnost Sina

božjega. Ob tem dejstvu preneha vsakršna psihologija. Samo eno je mogoče, nakazati, kako se vse lastnosti njegovega jaza, vse poteze njegovega bitja, vse izražanje, vse delo izliva v nekaj neskončnega, nerazumljivega... Njegove duševnosti ni mogoče razčleniti in dojeti, le njegovo usmerjenost ob različnih življenjskih dogodkih in motive, ki ga ženejo pri delu, je mogoče opaziti. Vse spet vodi nekam v neskončnost...

En tak znak njegove nedoumljive osebnosti je stalna zavest sinovstva božjega, ki ga stalno spremlja. Že v njegovi naravi je nekaj božanskega in v njegovem obnašanju. Ta zavest ni kakšno zamaknenje, ki bi mu jemalo vid in ga dvigalo v nedosegljive sfere. Vemo, kakšni so ljudje, ki se zavedajo. V Sinu božjem je ta zavest blagoslov in resnica, ki jo je prinesel svetu in jo v največji preprostosti in ponižnosti oznanja ljudem. Z apostoli o tem razpravlja, po čudežih jo da spoznati ljudem, satana s farizejskimi pomočniki z njo razljuti in v največjem trpljenju zaradi te resnice umre. V teh dejstvih njegove veličine ni mogoče do kraja razumeti. Zakaj je Sin božji tako preprost, tako ponižen? Zakaj sinovstvo božje razodeva na tak način?

Najvažnejša naloga njegovega življenja je odrešilno delo, dati svetu duhoven obraz. Svet je duhovnosti do kraja nasproten in se ji upira. „V svojo lastnino je prišla in njeni je niso sprejeli“ (Jan 1, 11). Kljub temu jo Kristus svetu prinaša, ker je edino v tem naše odrešenje. Iz teh nasprotstev se potem roče borbe, krize, tragika. Satan poskuša že v kali uničiti njegovo delo. Ko nič ne opravi, se zaletava vanj in ga javno napada. Judovstvo je zmaterializirano. Postavo, ki bi morala biti vir duhovnosti, so sformalizirali, da je ostala črka brez duha, prazna posoda. Niti apostoli ne razumejo njegove duhovnosti. Mora jih vzgajati. Sklanja se k najbolj prenostim, k malim in jih postopoma vodi v duhovnost. Ne obljublja jim zemeljske sreče, miru in pravice, marveč večno. V nebeško kraljestvo, po katerem toliko hrepene in o katerem nimajo čisto jasnih pojmov, morejo vstopiti samo prerojeni. Čudežev ne dela zavoljo čudežev, marveč da jim odpira oči, da jih vodi višje in pripravlja na nebeški kruh. Iz naravnega jih vodi v nadnaravno. Tako pripravlja pot milosti; tako jih vodi v odrešenje in duhovnost.

Te vrstice so le kratke pripombe h Kristusovi psihologiji. Guardinijeva knjiga je obširna, včasih razvlečena in sam pravi, nepopolna. Točko za točko bi bilo treba pregledati, se poglobljati, pa ne bi prišel do kraja. Kako naj n. pr. psihološko razumemo Jezusovo izpolnjevanje boljše božje, njegovo revščino, preprostost v življenju, v govorih, ko jemlje v svojih parabolah zgled samo iz domačega, pastirskega in ribiškega življenja? Kako apostoli odkrivajo njegovo božanstvo, kako ga vzljubijo. Zakaj Jezus zahteva največjo popolnost od najbolj navadnega človeka; kako premosti človeško slabost in onemoglost, kako pokaže na sredstva popolnosti. Zakaj Jezus ni bil iredentist, revolucionar, sovražnik Rimljanov? Njegovo odrešenje je za vse, je višje vrste. Zakaj govori o meču in ognju, o duhovni slepoti? Zakaj nosi trpljenje brez besede, tiho in vdano? O psihologiji odnuščanja, sv. Evharistije, krsta in drugih rečeh je možno razpravljati iz tega vidika.

Take in podobne točke v govorih lahko psihološko razvijemo. Ousler najde včasih čudovito psihološko razlago za majhno besedo. Treba je pač razmišljati in se poglobljati. Jezusova osebnost sije iz tega vidika v posebno lepi luči.

Kakšen kulturni zgodovinar in filozof, Maritain ali Berdjajev, bi moral pisati tale odstavek, da bi napisal nekaj sijajnega. Naše besede so samo majhne in kratke pripombe k temu predmetu, drobci iz sveta idej. Pod tem vidikom naj bi bil Kristusov lik in njegov nauk opisan v primerjavi z različnimi kulturami, verstvi in filozofijami. Te panoge in njihov svet primerjamo s Kristusovimi idejami. Ob različnih dejstvih in dognanjih, ki jih najdemo, Kristusova veličina in globina še vse bolj zasije. Prav tukaj lahko spoznamo, da krščanstvo zares vse presega in nadkriljuje in da kaj večjega človeštvo ni moglo prejeti. Da je v krščanstvu vseobsegajoča modrost božja — „sofia“ — in da je resničen božji dar, zakaj človeštvo samo bi nikdar ne moglo spočeti in doseči takih veličastnih in osrečujočih idej. O vsem tem ne vemo veliko in od te plati Kristusa ne poznamo zadosti. Tu pride posebno do veljave analitično-induktivna metoda, ki gradi in od te strani odkriva Kristusovo osebnost in njegov nauk.

Zanimiva je primerjava med Kristusom in poganskimi verstvi. Vsa poganska verstva so aristokratska. Nebesa so samo za bogove in za zemljane, ki so že bogovi na zemlji, to je za vladarje. Sijaj nebes je bil pripravljen n. pr. samo za egipčanske faraone, podložniki in sužnji so ostali v onostranskem življenju isto, podložniki in sužnji. V minojski kulturi so ob kraljevi smrti pobili tudi sužnje, da so bili v večnosti še dalje sužnji svojim gospodarjem. Ko je Prometej ukradel grškim bogovom ogenj in hotel prinesiti na svet malo nebeške sreče, so ga bogovi za kazen prikovali na Kavkaz. Temu absolutizmu so se v srednji dobi egipčanskih dinastij Egipčani uprli in poskušali te aristokratske verske ideje malo socializirati. Dosti niso uspeli. — Kristus je v tem oziru pravi revolucionar in socialist! Zakaj se je toliko sklanjal k malim in grešnim ter jim toliko govoril o nebeškem kraljestvu? Ker je nebeško kraljestvo za vse, absolutno za vse in pred vsem za ponižane in razžaljene. Ker je za nebeško kraljestvo potrebno duhovno bogastvo in ne materialno. Kristus je prevrnil idejni poganski svet in njihova verstva ter oznanil novo resnico in novo srečo. Krščanstvo je v tem oziru zares demokratično!

Druga taka veličastna ideja je n. pr. tale: Poganska verstva vodijo navzdol, v temo. Zanimiva je okolnost, da so bili egipčanski in grški templji znotraj popolnoma temni, brez svetlobe. Kristus pa je pokazal pot navzgor, v upanje, luč in življenje. Nobena poganska kultura ni rodila svetnikov. Poganske kulture so polne prelestnega cvetja, spomnimo se samo na kitajsko liriko, njihov izbrušen jezik, indijske epe, grško arhitekturo in dramo itd., toda takega sadu, če se nočemo zgrubljati v larourlatizmu, kakor ga je rodilo krščanstvo, poganstvo nima. V poganstvu prave duhovnosti ni in še manj svetništva, ker poganstvo ni prosto zmot in ker ni prejelo nebeškega daru milosti. Šele krščanstvo je dalo človeštvu nimbus svetništva in tako doseglo najvišjo stopnjo kulture.

Problem človeške grešnosti, ki je vir vsega zla, je rešen samo v krščanstvu. Poganske grešnike je tirala usoda in so jih bogovi samo preganjali in se nad njimi maščevali. Opuščanja ni bilo. V krščanstvu Pelagij, Rousseau in Luter zastopajo statično stanje grešnosti. Ničesar ni mogoče spremeniti. Prva dva menita, da je v človeku vse dobro, zadnji, da je v njem vse pokvarjeno in da ni iz tega izhoda. Kristusova ideja o grešnosti je dinamična. Je opuščenje grehov, vstajenje od grešnosti, so nadnaravna sredstva in pot v svetost. Poganstvo poti

v svetost ne pozna, saj so še bogovi grešni. Edini up sveta je krščanstvo, ki ve za pot iz grešnosti v lepši svet in boljše razmere.

Take točke, o katerih bi bilo možno napisati cele knjige so še n. pr.: Kristus in človeška osebnost, Kristus in suženjstvo, Kristus in svoboda, demokracija, Kristus začetek in konec zgodovine, Kristus upanje narodov. Priprava antike na Kristusa, grška filozofija, drama in Kristus, Kristus in politika, Kristus in komunizem. Danes se komunizem bori za demokracijo, seveda napačno, ker kristjani niso storili zadosti in vsega. Eno vprašanje rodi drugo.

V tem pogledu je zelo dobra knjiga „Christus und das menschliche Leben“, ki jo je napisal Förster. Seznanj te s tem vidikom in odkriva veličino Kristusovo in krščanstva od te strani.

*

Iz teh in podobnih dejstev. vseh vidikov niti omenili nismo, kakor apologetičnega, eksegetičnega, geografskega, zasilje pred nami veličina našega Gospoda Jezusa Kristusa in njegovega nauka. Kakor v Raveni, v Italiji, Kristusova podoba obvlada vso mogočno kupulo in vso stolnico, da se Kristusovemu pogledu nihče ne more upirati, tako to „Kristusovo dejstvo“ do katerega pridemo po analitično-induktivni metodi, prevzema človeka.

Ves ta študij o Kristusu je nam samim v prid. Morda je za koga problem, kako vsa ta spoznanja, polna globine, vzvišenih idej ter filozofskih pojmov, podati preprostim neukim ljudem. Če se malo potrudimo in poskušamo s preprostimi besedami razlagati, bomo lahko uspeli. Zgodovino in hudobijo tistih, ki so vladali, ljudje lahko razumejo. Socialne razmere, revščino, davke, sovražstvo ni težko razložiti. Kakšno Kristusovo besedo ali potezo, zakaj je bil reven, preprost, vdan v voljo božjo itd. tudi ni težko psihološko pojasniti. Pod kulturno-filozofskim vidikom ni treba uporabljati filozofskih pojmov in besed. Z zeledi je mogoče marsikaj razložiti. Nebesa so n. pr. za vse, ne samo za egipčanske faraone. Ali kako se celo komunisti ne morejo znebiti krščanskih potez, ker so zrastle v krščanskem okolju. S pridnim delom se marsikaj doseže.

Naš Gospod Jezus Kristus naj bi nam resnično postal tudi tako naša last in naše vse!

Duhovništvo je pravo suženjstvo. Nihče ni manj gospodar nad samim seboj kakor duhovnik. Pripada Cerkvi, dušam, vsem dušam, zlasti tistim, ki mu jih je Bog zaupal. Predati se mora grešnikom, da bi jih spreobrnil, in pravičnim, da jih vodi po pravi poti... Vsem mora posvetiti svoj čas, svojo potrpežljivost, skrb, svoje življenje. Vsi imajo pravico obračati se nanj v svojih dušnih zadevah. Duhovnik je služabnik služabnikov Kristusovih.

Molitev k sv. Cirilu in Metodu

(Pravoslavna cerkev hrani dragocen zaklad molitev v cerkveno-slovanskem jeziku. Po svoji globini in lepoti mnoge med njimi zaslužijo, da postanejo last vesoljne Cerkve. Za letošnji praznik sv. Cirila in Metoda se seznanimo z molitvijo pravoslavnih k sv. bratoma. Ta molitev naj nas — katoliške Slované — druží z našimi pravoslavniimi brati, poživi naj češčenje slovanskih apostolov, razširi naj med nami Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, neprestano naj budi v nas težnjo po vesoljnem edinstvu vsega krščanskega človeštva.)

O preslavna učitelja in prosvetitelja slovanskih ljudstev, sveta, apostolom enaka Ciril in Metod! K vama se zdaj kot otroci k očetom — prosvetljeni z lučjo vajinih naukov in pismenk, poučeni v Kristusovi veri — goreče zatekamo in v skrušenosti naših src molimo: čeprav, podobni nepokornim otrokom, vajinih naročil nismo izpolnili, nismo se brigali za to, kar je Bogu všeč, odpadli smo od edinomiselnosti in ljubezni, ki sta ju nam Slovanom, bratom po veri in krvi, dobro izročila, — vendar, kot nekoč v vajinem življenju nista pustila praznih rok nehvaležnih in nedostojnih, vračajoč jim dobro za hudo, tako tudi zdaj ne zavrnila molitve svojih grešnih in nevrednih otrok, temveč prosita z velikim in smelim zaupanjem Gospoda, da nas postavi in obrne na pot zveličanja, umiri razprtije in razdore, ki nastajajo med enovernimi brati, odpadle privede spet nazaj k edinomiselnosti in nas vse zediní v edinosti duha in vere v eni, sveti, vesoljni in apostolski Cerkvi. Zakaj vemo, dobro vemo, da mnogo premore molitev pravičnega k usmiljenju Gospodovem, četudi je za grešne ljudi opravljena. Ne zapustita nas, svojih malodušnih in nevrednih otrok, zaradi grehov, s katerimi se je vajina z vajinim trudom zbrana čreda v sovraštvu razdelila in zmanjšala, nje ovce pa, razkropljene od zvitih volkov, ginejo: naklonita nam po vajinih molitvah gorečnost za pravo vero, da z njo ogreti dobro ohranimo izročila očetov, zvesto izpolnimo cerkvena pravila in običaje, bežimo od vseh tujih in lažnivih naukov in tako rastemo v pobožnem življenju na zemlji in postanemo dostojni rajskega življenja v nebesih, da bomo tako skupaj z vama slavili Gospoda vseh, v Trojici edinega Boga, na veke vekov.

Prvi mednarodni kongres za pastoralno liturgijo

Filip Žakelj, Argentina

Od leta 1951 dalje so skoraj vsako leto prišli skupaj na mednarodnih ali narodnih pastoralno liturgičnih kongresih priznani strokovnjaki. Veliko pozornost je zbudil zlasti mednarodni liturgični kongres v mestu Lugano v Severni Italiji l. 1953. Mednarodni kongres za pastoralno liturgijo, ki se je vršil pretekli leto v Assisiju od 18. do 21. septembra ter zaključil z nagovorom sv. očeta Pija XII. v Rimu 22. septembra, pa je važen iz več razlogov: pokloniti so se hoteli sv. očetu iz hvaležnosti za toliko pobud glede liturgične obnove v vesoljni sv. Cerkvi; pripravili so kongres štirje člani narodnih liturgičnih zvez v zvezi z vsemi liturgičnimi zvezami drugih narodnosti; kongres je bil neke vrste vesoljni cerkveni liturgični zbor, saj je bil pravzaprav poluradnega, hirerarhičnega značaja; predsedoval mu je kardinal Kajetan Cicognani, prefekt kongregacije svetih obredov, torej v pastoralno liturgičnih zadevah prvi za papežem, podpredsedniki pa so bili kardinali kot zastopniki raznih jezikovnih skupin: kardinal Peter Marija Gerlier, nadškof lionski, za francoski jezik, kardinal Jožef Frings, kölnski nadškof, za nemški jezik, kardinal Jakob Lercaro, nadškof bolognski, za italijanski jezik, kardinal Benjamin de Arriba y Castro, nadškof v Tarrogoni, za španski jezik, kardinal Mooney, nadškof detroitski, bi moral biti podpredsednik kot zastopnik za angleški jezik, a se je zaradi bolezni opravičil; navzočih je bilo veliko nadškofov, škofov in opatov ter vrhovnih redovniških predstojnikov. Kardinalov, nadškofov in škofov je bilo okoli sedemdeset kot zastopnikov vesoljne cerkvene hierarhije. Strokovnjakov v pastoralnih in liturgičnih zadevah pa je bilo v Assisi povabljenih okoli 1200. Posebej je bil na kongres povabljen g. Vital Vodušek, župnik v slovensko-hrvaški župniji v San Francisco v Kaliforniji. Skupaj z njim

se je pripeljal na kongres tudi p. dr. Angelik Tominec O. F. M.

Udeleženci so mogli v krasni novi dvorani „Pro Civitate Christiana“ ob istem času poslušati predavanja v petih jezikih: angleškem francoskem, nemškem, italijanskem in španskem. Vsa predavanja in poročilo o poteku kongresa so bila kmalu za kongresom objavljena prav tako v zgoraj omenjenih petih jezikih; angleški prevod predavanj je izdal Liturgical Press, Collegeville, U. S. A., italijanski prevod Centro di Azione Liturgica per l'Italia, nemški prevod Liturgisches Institut v Trierju, španski prevod Junta litúrgica nacional, francoski prevod pa je objavila pastoralno liturgična revija La Maison-Dieu, št. 47-48, proti koncu l. 1956. Tako more skoraj vsak slovenski duhovnik v zamejstvu in izseljenstvu priti do vseh predavanj na kongresu. Pred seboj imam francoski prevod važnih pastoralno liturgičnih predavanj. Omenjati morem samo najbolj bistveno vsebino.

Uvodni govor je imel kardinal Cicognani: Pij XII. in pastoralno liturgična obnova. Kardinal je zelo poudarjal važnost latinskega jezika v liturgiji, a ni bilo nato posebnega odmeva. Skoraj v vseh naslednjih predavanjih pa so izredno navdušeno ploskali, kadar so predavatelji poudarjali materinski jezik v bogoslužju.

Drugi govor: Jožef Jungmann S. J.: Dušno pastirstvo, ključ liturgične zgodovine. Iz vsega predavanja zveni potreba po večjem uveljavljanju narodnega jezika v bogoslužju. Saj se je n. pr. tudi v prvih časih grško govorečim vernikom in kasneje latinsko govorečim vernikom Cerkev približala z grško in latinsko liturgijo.

Tretje predavanje: Bernard Capelle, opat na Mont Cesar, profesor na louvainskem vseučilišču in konzultor kon-

gregacije svetih obredov: **Pastoralna teologija v okrožnicah „Mystici Corporis“ in „Mediator Dei“.**

Četrto predavanje: Kardinal Peter Marija Gerlier: **Dvojezični obredniki in dušnopastirski uspehi zlasti glede delitve svetih zakramentov.** Kardinal najljepre navaja razlog, zakaj ne tridentinski cerkveni zbor ne sveta stolica nista dovoljevala prevodov obrednika v domače jezike. Potem pa podaja kratek pregled, kako je pod Pijem XI. sveta stolica postala v tej zadevi radodarna. Posebej omenja kot dva posebna primera: dovoljenje rimskega obrednika v slovenskem in hrvaškem jeziku l. 1930 oz. 1932. Pod Pijem XII. pa je sveta stolica sama dala pobudo za uvedbo dvojezičnega obrednika v misijonskih krajih. Tako n. pr. že uporabljajo dvojezični obrednik v Severni Indiji (latinsko-hinduški obrednik), v Afriki pa je obrednik preveden v jezik Bambara. Obenem imajo danes v vseh krajih, kjer govore angleški, francoski in nemški jezik, že prirejen latinsko-angleški, latinsko-francoski in latinsko-nemški obrednik. Kongregacija svetih obredov je v tej stvari naravnost širokosrčna. 11. novembra 1955 je škofija Lugano v Italiji dobila dovoljenje za uporabo latinsko-italijanskega obrednika. Kardinal zelo močno poudarja v drugem delu važnost obrednika v materinskem jeziku, pove pa tudi popolnoma pravilno, da dovoljenje samo in opravljanje obredov, zlasti delitev sv. zakramentov v narodnem jeziku, ni vse. Treba je vernike predvsem zelo dobro poučiti, kakšen vir življenja in svetosti so sveti zakramenti, ki jih jim služabniki Kristusovi dele v domačem jeziku.

Peto predavanje: Anton Mistrorigo, škof iz Troje: **Najnovejši dvojezični latinsko-italijanski obrednik, dovoljen luganski škofiji.** Govori o posebnostih tega obrednika; omenja zlasti zelo poseben pouk (katehezo) o nekaterih zakramentih v tem novem obredniku ter izraža upanje, da bo nekoč obrednik dovoljen za vso Italijo.

Šesto predavanje: Janez Wagner,

tajnik liturgične komisije nemškega episkopata in voditelj liturgičnega instituta v Trierju: **Liturgična umetnost in dušno pastirstvo.** Škoda, da ni mogoče omenjati podrobnosti! Zlasti poudarja tele zahteve: Liturgična umetnost mora služiti slavi božji in zveličanju duš; zato je liturgična umetnost po svojem bistvu pastoralna umetnost. Liturgična umetnost mora pričati za resnico; zato mora ustrezati veri in nauku Cerkve. Liturgična umetnost je sveta umetnost: ni le v službi tega, kar je sveto, marveč verniki morajo ob liturgični umetnosti čutiti veličastvo božje, posebno izvoljenost božjih svetnikov, dostojanstvo liturgičnih shodov in kulta samega.

Sedmo predavanje: P. Avguštin Bea S. J., bivši rektor in še sedaj profesor na Bibličnem institutu, konzultor kongregacije svetih obredov: **Dušnopastirski pomen božje besede v liturgiji.** Predavanje je bilo zelo obširno, a izredno temeljito, kakor je p. Bea sploh v svojih predavanjih, konferencah in znanstvenih spisih vedno temeljit. O božji besedi v liturgiji govori pod zgodovinskim, teološkim in praktičnim vidikom. Posebej poudarja, da je duhovnik v enaki meri služabnik besede, kakor je služabnik evharistične skrivnosti. — Morda se bomo prav k temu važnemu predavanju ob kaki drugi priložnosti še vrnili.

Osmo predavanje: P. A. M. Roguet O. P.: **Obnova liturgije in obnova pridi-ganja.** Dopolnilno predavanje k prejšnjemu predavanju.

Deveto predavanje: škof Viljem van Bekum S. V. D., apostolski vikar iz Rutenga na otoku Flores v Indoneziji: **Liturgična obnova v službi misijonov.** Prav to predavanje je želo največ odobravanja, ker tako zelo poudarja potrebo po svetem bogoslužju v domačem jeziku ter večjem sodelovanju vernikov pri najsvetejši daritvi. Pri popolnoma zmotnem poganskem češčenju malikov pogani mnogo bolj sodelujejo, kakor morejo sodelovati dostikrat novospreobrnjeni pri bogoslužju edinozveličavne katoliške vere. Kako je mučno za novo spreobr-

njenja, ko je navzoč n. pr. pri navadni, suhi, tihi sv. maši!

Deseto predavanje: Olivier Rousseau O. S. B., redovnik v samostanu Chevetogne v Belgiji, urednik revije Irenikon: Dušnopastirska liturgija in vzhodne liturgije. Poudarja častitljivo starost vzhodnega bogoslužja; kako vzhodno bogoslužje silno važnost polaga na doživljanje skrivnosti Gospodovega trpljenja, smrti in vstajenja; kako je Vzhod ohranil v bogoslužju smisel za skrivnost, za to, kar je sveto; kako so vzhodni verniki ohranili pravega liturgičnega duha.

Enajsto predavanje: Franc Miranda Vicente, toledski pomožni škof in predsednik liturgične komisije španskega episkopata: Teološki pomen konstitucije „Sacramentum Ordinis“. Konstitucija je izšla 30. novembra 1947.

Dvanajsto predavanje: Gabrijel Garrone, nadškof-koadjutor v Toulousu: Dušnopastirski pomen konstitucije „Christus Dominus“. Izšla 6. januarja 1953. Govori o veliki dušnopastirski koristi te konstitucije. Vemo, da je zadnje čase sveta stolica z novimi odloki še bolj olajšala evharistični post, večerne maše in binacije.

Trinajsto predavanje: P. Ferdinand Antonelli O. F. M., glavni poročevalec pri kongregaciji svetih obredov: Liturgična obnova velikega tedna: važnost, uresničenje in pogledi v prihodnost.

Štirinajsto predavanje: Edwin V. O'Hara, nadškof-škof v Kansas City v Sev. Ameriki: Obhajanje obnovljenega velikega tedna v Združenih državah. Nadškof O'Hara je že sestavil poročilo, a je na poti na kongres v Milanu umrl. Poročilo je prebral Leon Dworschak, pomožni škof iz Fargo v Sev. Ameriki. Poročilo je zelo skrbno sestavljeno. Saj je nadškof O'Hara zbral vesti iz več kot 90 ameriških nadškofij in škofij. Navdušenje vernikov je veliko, udeležba vernikov pri svetih obredih je zelo narastla, število svetih obhajil je bilo izredno veliko. Mimogrede opomnimo, da je bilo n. pr. letošnje leto po poročilu prevzviše-

nega g. škofa dr. Gregorija Rožmana v slovenski župniji sv. Lovrenca v Clevelandu veliki teden več sv. obhajil kakor ob misijonu. — Nadškof O'Hara pravi, da zelo veliko število poročil iz posameznih škofij prosi, da bi se morale več svetih obredov velikega tedna vršiti v materinskem jeziku, da bi se verniki mogli še bolj s srcem in pobožnostjo udeleževati svetih skrivnosti Gospodovega trpljenja, smrti in vstajenja.

Petnajsto predavanje: škof Othon Spuelbeck, apostolski administrator v Meissenu (Vzhodna Nemčija): Obhajanje velikega obnovljenega tedna v Nemčiji. Predavati bi moral berlinski škof Weskamm, a je pred kongresom umrl. Tako Antonelli kakor tudi O'Hara in Spuelbeck predlagajo nekaj novih važnih stvari glede obhajanja velikega tedna, ki jih je sveta stolica, kakor se zdi, deloma že upoštevala, nekatere stvari bo pa najbrž še skušala izvesti po teh nasvetih.

Šestnajsto predavanje: Albert Stohr, mainški škof, poročevalec nemškega episkopata glede liturgičnih zadev: Okrožnica „Musicae sacrae disciplina“ in dušno pastirstvo naše dobe. Okrožnica je izšla 25. decembra 1955. Pravi pa škof takoj v uvodu: „Te okrožnice ne smemo gledati samo samo v sebi; saj tvori celoto z velikima okrožnicama našega svetega očeta: „Mystici Corporis“ z dne 29. junija 1943 in „Mediator Dei“ z dne 29. novembra 1947; to je trojica zvezd, ki bo še dolgo časa svetila v Cerkvi v slavo božjo in napredek verskega življenja v dušah vernikov.“ Potem pa lepo razlaga okrožnico o cerkveni glasbi in petju. Ob tem razmišljanju opomnimo, da bi slovenski duhovniki poleg teh okrožnic morali dobro poznati še okrožnice „Menti nostrae“ o duhovništvu, „Sacra virginitas“ o čistosti ter „Haurietis aquas“ o češčenju presv. Srca Jezusovega. Prav resna poglobitev v te zlata vredne okrožnice bi mnogo pripomogla k naši notranji poglobitvi ter k uspešnemu dušnopastirskemu delu. Zanimivo je, kako Cerkev prav v zadnjih letih neprestano poudarja mnogo večjo izobrazbo duhov-

nikov v petju in glasbi, ker sta te dve stvari važen pripomoček pri širjenju slave božje, pridobivanju in vzgoji nemurljivih duš.

Sedemnajsto predavanje: Mons. Romita, uradnik pri sveti koncilski kongregaciji: *Uporaba latinskega besedila v novih obrazcih glede na okrožnico „Musicae sacrae disciplina“.*

Osemnajsto predavanje: Kardinal Jakob Lercaro, bolognski nadškof: *Poenostavljenje rubrik in reforma brevirja.* Med njegovim predavanjem so udeleženci zelo ploskali, ker je predlagal nekatere zelo temeljite spremembe glede duhovnih dnevníc. Morda se bomo še kdaj k temu izredno zanimivemu predavanju vrnilí.

Devetnajsti govor: Kardinal Jakob Lercaro, bolognski nadškof: *Sklepni govor.* Kardinal Cicognani se je umaknil zaradi bolezni, zato je predsedoval za njim kardinal Lercaro ter kongres v Assisiju tudi zaključil z besedami rajnega berlinskega škofa Weskamma: „Hocemo delati, da bo kongres v Assisiju pustil za seboj odmev, ne revolucionaren, marveč uspešen.“

22. septembra 1956 so se udeleženci kongresa zbrali pri sv. očetu Piju XII. v Rimu, kjer jim je posebej govoril o liturgiji v Cerkvi ter o liturgiji in Gospodu. Priznal je, da je liturgično giba-

nje v zadnjih tridesetih letih ogromno napredovalo v širino in globino. Poudarja pa proti koncu, da ima Cerkev važne razloge, zakaj zahteva, da duhovniki uporabljajo pri sv. daritvi latinski jezik. Vendar pa belgijsko benediktinska liturgična revija „Paroisse et Liturgie“ razlaga to papeževo misel v tem smislu, da bodo pri sv. maši ohranili latinski jezik v tistih molitvah, ki so izključno zadeva celebranta: n. pr. kánon in tiste molitve, ki nekako povzemajo v celoto notranje prošnje vernikov, glede drugih pa je pričakovati, da jih bo mogoče moliti v materinskem jeziku.

Prav ob resnem branju vsebinsko tako bogatih predavanj na tem liturgičnem kongresu se zbuja misli, kako potrebni sta nam slovenskim duhovnikom nova liturgika in novo pastoralno bogoslovje. Brez dvoma pa imamo vsi slovenski duhovniki veliko dolžnost, da resno zasledujemo veliko obnovitveno delo v Cerkvi prav s pomočjo svete liturgije.

Opomba: Poleg že v poročilu omenjene revije Maison-Dieu primerjaj še: Der Erste Internationale Weltkongress für Liturgie und Pastoral in Assisi, Herder-Korrespondenz, l. 11, zv. 3., dec. 1956, str. 136-144; Dr. p. Angelik Tominec, Vtisi s I. mednarodnega kongresa za pastoralno liturgijo, Nova pot, l. VIII., št. 9-12 (leto 1956), str. 404-415.

Tipanje za uspešnim apostolatom

B. M., Argentina

Povzemamo zaključke posebne akcije družinskih dušnopastirskih obiskov, ki jih je v neki razkristjanjeni župniji mesta Toulouse-a v Franciji vršil redovnik Laubarède, ki je bil dodeljen župniji prav za to delo. O tem je bil napisan daljši članek v „Action Populaire“, mi pa povzemamo misli iz izvlečka v „Criterio“ (Buenos Aires), št. 1202, 1957.

Od vrat do vrat

Cilj akcije je bil, navezati stike s tistimi, ki niso dosegljivi rednemu župniškemu dušnemu pastirstvu. Vsak dan brez izjeme od 17. do 19. ure je trkal po vrsti na vrata. Obiski so bili redni in povsod kratki. Na leto je spoznal 500 družin. Poznanstvo je ohranjal s ponovnimi obiski. Približno šestkrat na leto

je prišel k vsaki družini. Ogibal se je duha ankete in župnijske kartoteke. Vabila ga je skušnjava, da bi ostal pri otrocih, starih, sploh pri lažje osvojljivih ovcah, oddaljujoč se odraslim, moškim in delavcem. S časom se delo zapleta. Vedno več imen, vedno več „storij“, problemov, družinskih tragedij. Kako organizirati spomin? O vsem je vodil dnevnik.

Kmalu mu je bila domača miselnost teh ljudi. Spoznal je, kako mislijo o duhovniku in njegovem poklicu. Zdi se, da ga tehtajo in ekonomskimi enotami. Med duhovnikom in maso se na žalost dviga zlata stena denarja. Nekateri menijo, da ta misijonar ni pristen duhovnik, ker ne prosi denarja, ko pride v hišo. Drugje mislijo, da ima s temi obiski skrit up na denarno povračilo. Duhovniški poklic je, prodajati sveče in besede — trgovina je kot ostali poklici. Za Veliko noč je dobil voščilo z vljudno opazko, naj le spretno prime za delo ob močno pomnoženem prisostvovanju svetim obredom. — Splača se postati duhovnik z izgledi na mnoge socialne olajšave, pa vendar bi za nič na svetu ne hoteli imeti v svojem sorodstvu nesreče duhovniškega poklica. Mnogi imajo praznoveren strah do duhovnika. Da boš varen pred „nečem“, bodi njegov prijatelj. Skoraj ni našel vere v nadnaravno poslanstvo duhovništva. Vera je nek zaprašen nakit iz srednjega veka, ki je že zdavnaj preživet. Prepričanje mnogih je, da višji kler izkorišča nižjega in nevšečno preprečuje stik skromnega duhovnika s preprosto maso.

Med ljudmi

Vztrajna duhovnikova navzočnost v mestni četrti je našla različne odzive.

Po nekaj mesecih ni več tujec med njimi. Skupnost mu je dala „pravico“ domovališča. Je dobrodošel gost v več družinah, vabljen, če dalj časa sam ni mogel priti.

Ve za vse važnejše dogodke, nesreče, pohujšanja... Na mestu je torej pobuda za pomoč. Graja, obsodba ali pohvala. Komaj opazno vpliva na splošno

mnenje. Če ga nekateri zamenjajo z obveščevalnim uradom, so drugi prepričani, da pater skrivnosti ne razkriva.

Ko postane bolj znan, prinesejo na dan važnejše probleme. Prosijo ga, da razsodi nedognane zadeve družabnega značaja, da poravna družinske spore, da pojasni in pomaga pri vzgoji. Mnogi ostanejo še naprej skeptiki, vsega siti brezčutneži... Duhovnikova prisotnost povzroči v njih le majhen in nedoločen notranji nemir. Spet drugim je duhovnikovo stikanje nadležno in ostanejo neomajani v svojih predsodkih o veri in Cerkvi...

Vedno bliže

Delo se nadaljuje v smislu evangelijskih besed: „Jaz poznam svoje ovce in one poznajo mene.“ Duhovnik je odkrival nepoznano celino. Ljudje so spoznavali duhovnika. Vezi se ožijo, ljudje se mu zaupajo, on se ves žrtvuje zanje. Razumevanje ljudi je življenjsko realno in ne iz knjig naučeno. Vsakdanji obiski ljudi duhovnika utrujajo, je že nekako naveličan, v njem pa vedno bolj raste ljubezen do teh ljudi, ki ga poganja naprej. Beda, obup, trpljenje, strah, pa zopet nepričakovano veselje in zabava ob sobotah, ob skromnem povišku plače. Priljubile so se mu ulice, hiše, obrazi ljudi. Ne dela si utvar. Mora si vedno dopovedovati, da je vse šele začetek, „snubljenje“. Čakajo ga še večja spoznanja in razočaranja.

Za korak naprej

Delo dušnega pastirja se ne omeji na pouk ali simpatično poznanje z ljudmi. Potrebna je sistematična metoda dela. Misijonar Laubarède tega še ni imel, pa je zelo pogrešal. Spoznal je tudi, da bo vsak poizkus pokristjaniti množice v mestih brez haska, ako ne bo na razpolago več duhovnikov, ki se bodo, rešeni župnijske pisarne, predali samo zgoraj nakazanemu delu. Jedro duhovnikov s solidno izobrazbo naj bi predstavljalo apostolsko delavno ekipo. Okrog njih pa mora biti v pomoč skupina vernikov organiziranih v Katoliški akciji.

Zaključne misli

Nujen predpogoj vsega apostolata je duhovnikova osebna svetost. Nikakor pa ta ne zadostuje pri osvajanju razkristjanjenih mas. Treba je iskati sedanjemu času in ljudem primernih metod apostolskega dela.

Velik pomen imajo pri apostolskem delu Cerkve katoliški laiki. S svojim zgledom in požrtvovalnim delom lahko veliko bolj vplivajo na ljudi kot duhovniki.

Apostolat osebnih obiskov more biti, kakor pravi avtor, večkrat nemogoč ali tudi neumesten. Vedno pa je šele začetek, šele tipanje. S prijateljskim spoznanjem župljanov še nismo dovršili dušnopastirskega dela. Ko pridemo z obiski do konca, šele vemo, kakšen je

stvaren položaj, osvajanje pa se šele tukaj začne.

Kako in s kakšnimi sredstvi?

Opaziti moremo, kako se ponekod zadovoljijo s čakanjem. Si ne upajo začeti s sistematičnim pokristjanjevanjem župnij. Drugod pa vidimo drzno iskanje novih poti do duš, vendar v neki zmedeni nejasnosti pojmov in v neuravnovešenosti akcij (n. pr. duhovniki delavci, Emaus). V dušnem pastirstvu se danes veliko eksperimentira, bolj ali manj posrečeno, se poskuša in se uči.

Živimo v času silnega razvoja in napredka. Človek išče z naglico novih načinov življenja in delovanja. Ne ostani mo mi s svojim delom izven tega razgibanega sveta. Vpliv Cerkve mora segati na vsa področja življenja ljudi.

Stremljenje po duhovniški svetosti v Franciji

Poroča Z. R., Belgija

Povsod, kjer živi katoliški duhovnik, obstojajo tudi pobožne zveze, ki naj poedinim Kristusovim maziljencem čim bolj pomagajo v njih prizadevanju po duhovniški svetosti in krščanski popolnosti.

V Franciji se zveza s takimi cilji imenuje „Družba Srca Jezusovega“. Nastala je že v letih pred revolucijo po zamisli jezuitskega patra P. de Clorivière. Revolucionarna leta so zvezo zelo razredčila, tako da je bilo treba misliti na nje obnovitev v času prilagojenih pravilih.

Leta 1918, 29. oktobra, se je sestal abbé Fontaine na Montmartru z dvema sobratoma in s tem je pričela obnovljena „Družba Srca Jezusovega“ s svojim delom. Danes šteje že nad tisoč članov, ki so razdeljeni med 70 škofij po Franciji, švici in Belgiji.

Zveza hoče pomagati svetnim duhovnikom v njih stremljenju za duhov-

niškimi ideali in željo po čim uspešnejšem apostolatu. Da bi te ideale čim bolj gotovo dosegli, se člani zavežejo s posebnimi obljubami, da bodo stremeli za cilji zveze.

Oglejmo si na kratko pravilnik omenjene družbe!

Ker je molitveno življenje osnova duhovniškega delovanja, zato določa DSJ, naj njeni člani zvesto in vestno opravljajo vse verske vaje, ki jih že kanon predpisuje. Poudarja predvsem enourno meditacijo, ki naj bo opravljena po možnosti zjutraj in zdržema.

Da ostane duh zveze živ med člani, predpisuje pravilnik štirinajstdnevni ali mesečni sestanek, na katerem se razgovarjajo o duhovniških krepostih in medsebojno vzpodbujajo k popolnosti. Mesečno rekolekcijo lahko opravijo skupno s škofijsko ali si jo sami organizirajo. Vsake tri mesece pa morajo napraviti duhovno obnovo, ki traja polnih 24 ur.

Tudi so obvezne vsakoletne duhovne vaje, ki jih člani lahko opravijo kjerkoli, le osem dni morajo trajati. Tudi so člani dolžni pisati shedulo.

Zveza veliko poudarja tudi odmiranje svetu (detachment) in navaja člane na pot evangeljskih svetov z obljubami ubožstva, čistosti in pokorščine. Seveda je izvrševanje teh evangeljskih svetov prilagojeno tako, da odgovarja razmeram, v katerih živi škofijski duhovnik. Člani zavisijo od svojega škofa, zato jim obljube ne smejo biti v oviro, temveč v pomoč, da so zares škofijski duhovniki in dušam čim bolj na razpolago.

Glede obljube čistosti zveza ničesar ne dodaja obljubi, ki jo duhovnik naredi pri subdiakonatu.

Glede ubožstva, ki ga je Pij X. toliko priporočal, se člani zveze zavežejo, da bodo z osebnimi dobrinami razpolagali le kot upravniki in sicer v popolni odvisnosti in pod kontrolo voditeljev DSJ. Kar član poseduje, naj ne smatra za svojo last, temveč za Kristusovo in za družbino.

Tri gesla označujejo ubožstvo: odvisnost, preprostost in krščanska ljubezen. Zanje je logičen sad prvih dveh. Zveza pozna posebno shedulo, iz katere je razviden proračun o upravljanju premoženja in obračun o narejenih stroških, kar je treba poslati voditeljem. Da vsa zadeva ne postane preveč komplicirana, more voditelj članu dovoliti, da brez predhodne odobritve razpolaga z denarjem za nepredvidene izdatke, a le do neke višine.

Duh ubožstva naj se pri članih DSJ pokaže tudi v preprostosti v obleki, hrani in stanovanju. Kar duhovniku preostaja, naj razdeli ob koncu meseca med sobrate ali pa dobrodelne namene.

Obljuba pokorščine se nanaša v prvi vrsti na škofa in druge cerkvene predstojnike, nato šele na pokorščino zvezi. To se pravi: če odloki zveze nasprotujejo volji cerkvenih predstojnikov, se je treba ukloniti tem zadnjim.

DSJ je ne le zveza duhovnikov, ki

jih preveva isto mišljenje in isto stremljenje, temveč tudi prava organizacija. Vodi jo glavni voditelj, glavni tajnik in pet asistentov. Vse izvoli družbini kapitelj za šest let. Glavni odbor imenuje provincijale, krajevne voditelje in voditelje novincev. Glavni voditelj imenuje tudi vizitatorje, ki v teku treh let obiščejo vse člane in se z njimi pogovoré o njihovem članskem življenju. Glavno tajništvo je v Parizu, ki tudi izdaja mesečni vestnik. Ta prinaša odborova navodila ter novice.

Kdor hoče vstopiti v zvezo, se javi najprej krajevnemu voditelju. Ko ga glavni odbor sprejme, prične po osem-dnevnih duhovnih vajah dvoleten noviciat, v katerem mora imeti vsaj vsakih štirinaest dni obvezen stik z voditeljem novincev. Po dovršenem noviciatu napravi kandidat obljube za eno leto, ki jih nato tri leta zaporedoma obnavlja. Večne obljube stori lahko samo tisti, ki je že izpolnil štirideset let.

Duh DSJ je tisti duh, ki so ga označili papeži zadnjih let. „Biti vedno bolj duhovnik.“ Druga značilna poteza te zveze je: biti duhovnik v službi škofa; delati tam, kamor ga škof pošlje, na področju, ki mu je izročeno in v iskrenem sodelovanju s svojimi duhovnimi sobraty. Tretja poteza pa je stremljenje po redovniškem načinu življenja, zato podvrženost pravilom in obljubam. Vso zvezo preveva ignacievski duh, prvič zato, ker je bil prvi ustanovitelj jezuit, drugič na zato, ker se ta duh zelo prilaga škofijskemu duhovniku. Vsemu povedanemu dodamo še zadnjo potezo: čežjenja Srca Jezusovega, ki je za zvezo življenjskega pomena.

*

Onisali smo Družbo Srca Jezusovega slovenskim sobratom kot primer, kako francoski sobraty stremijo za svetostjo in popolnostjo. Nismo hoteli s tem reči, naj jih slamo posnemamo, kajti slovenske razmere in potrebe so od francoskih različne. A eno je gotovo: delovanje omenjene zveze tudi nam lahko nudi mnogo vzpodbud in prelep zgled.

Svetnik Karel Škulj - zlatomašnik

Alojzij Košmerlj, Argentina

V nedeljo, 28. julija, teden dni za škofom Rožmanom, na dan, ko si je argentinsko ljudstvo volilo zastopnike za ustavodajno skupščino, je praznoval dolenjevaški župnik in duhovni svetnik ljubljanske škofije, prečastiti gospod Karel Škulj, v župni cerkvi ljubeznivega Jezusa — de Jesús Amoroso, v mestu San Martin pri Buenos Airesu, svojo zlato mašo.

Odkar je gospod zlatomašnik leta 1948 prispel v argentinsko deželo, vztraja ves čas v tej župniji, kjer se je naselila številna skupina naših ljudi, za katere se zvesto in požrtvovalno žrtvuje kot njih narodni dušni pastir, svetovalec, pomočnik v dušnih in materialnih potrebah ter neumorni čuvar in branitelj njih narodne zavednosti in katoliške zvestobe.

Živi tu, v veliki mestni župniji, kjer mu je dano tudi za domačine veliko dobrega storiti pri oltarju in v spovednici, v pravi apostolski preprostosti in skromnosti. Spoštovan in cenjen po cerkvenih predstoinikih bi bil lahko že večkrat svojo službo zamenjal za boljšo, kjer bi imel več miru in počitka in bi bil tudi materialno na boljšem — a ljubezen do svojega ljudstva mu ne da, da bi zapustil ta slovenski center, ki ga je s tolikim trudom prav on poklical v življenje in mu je tudi vsa leta glava, duša in srce. In je prav ta njegova čreda, hvaležna za tako vztrajno in zvesto ljubezen svojega dušnega pastirja, pripravila to zlatomašno slavje, ki ga je gospod svetnik obhajal pri slovenski farni maši, ki jo je sam že takoj v začetku iznosoval in jo vsa leta zvesto in kar ljubosumno drži in brani, v veliko veselje, zadoščenje in duhovno korist zaupanih mu slovenskih vernikov.

V tem živahnem šmartinskem slovenskem naselju, obdan od sobratov in hvaležnega ljudstva, ob petju slovenskega cerkvenega zbora, ki ga tudi doma-

čini z veseljem poslušajo, je gospod svetnik pel svojo zlato mašo in po njej zahvalno pesem za petdeset let duhovniškega življenja. Ljubezni polnemu Jezusu se je iz srca zahvalil za vse milosti in dobrote, ki jih je sam v tej dolgi dobi od Gospoda prejel, zahvalil pa tudi za vse blagoslove in duhovne darove, ki mu jih je bilo dano v tem dolgem duhovniškem življenju in žrtvovanju posredovati svojemu ljudstvu. Posebej se je morda zahvalil Bogu tudi za svoje telesno zdravje, ki ga kot poseben božji dar stalno spremlja na dolgi duhovniški poti in za duševno čilost in bistrost, ki se mu z leti nič ne zmanjšata, ampak kot neizčrpen studenec naprej in naprej žuborita v duhovno zdravje in veselje našega ljudstva.

Z gospodom zlatomašnikom doživljamo njegovi verniki in njegovi sobratje teh dolgih, dela in žrtev, pa tudi blagoslova in sadú polnih petdeset let njegovega duhovništva in gledamo z veseljem na njegovo svetlo življenjsko pot.

Rojen v vasi Ponikve, v lepi in verni dobrépoljski fari na Dolenjskem, je gospod zlatomašnik Škulj pred petdesetimi leti prejel sveto mašniško posvečenje po rokah škofa Jegliča, gorečnika in borca, ki ga ni strla nobena bridkost in ne zadržala nobena ovira, njeга, o katerem je bilo te dni ob 20. obletnici njegove smrti, tako lepo zapisano v naši „Svobodni Sloveniji“, da je bil njegov Bog — močni Bog, njegov Kristus — Kristus Kralj, njegova Mati božja — Kraljica nebes in zemlje. Del teza Jegličevega duha je gospod svetnik Škulj prejel tedaj v zari svojega duhovništva. Velika ljubezen do naroda in Cerkve, neutrudljiva delavnost, nikdar poživaioča iniciativnost in nezmaeliv optimizem — to so bile Jegličeve značajne poteze, to so tudi značilne lastnosti svetnika-zlatomašnika Škulja.

Vse njegovo duhovniško delovanje v

domovini je bilo omejeno na mali krog rojstne, ribniške dekanije. Loški potok, Ribnica, Dolenja vas: to so bile tri glavne postaje njegove duhovniške poti, kjer je kot duhovnik oral in sejal in se trudil za dušni in telesni blagor onega preprostega, skromnega, pa delavnega in poštenega dela našega naroda, iz katerega je tudi sam zrastel in iz njega tudi prejel prav te lepe značajne lastnosti, skupaj z onim duhom zdravega humorja in vesele dobrodušnosti, ki je od nekdaj velik zaklad onega dela naše prelepe slovenske domovine, ki mu daje Ribnica kot kulturno in versko središče svoje ime in svoj pečat.

Razgibana bistrost njegovega duha in neumorna aktivnost njegovega značaja sta ga od dela v cerkvi peljala ven na polje kulturnega, združnega in političnega delovanja. Že na prvi dušnopastirski postojanki v Loškem potoku je zgradil društveni dom, enega prvih, katerih je potem toliko zrastlo v Sloveniji. V tem domu je zbral mladino in ji vcepil duha narodne in katoliške zavednosti, ki ga ta mladina pozneje nikoli ni zatajila. Tudi je že tu začel z združnim gospodarskim delom v pomoč tamošnjemu ljudstvu, ki si v malo rodovitnem planinskem predelu služi svoj težki in borni kruh z delom po gozdovih in z dnino. V Loškem potoku si je mladi, živahni, vedno podietni gospod Škulj pridobil vsa srca, ki so mu ostala vedno zvesta. Podobno je pozneje deloval tudi v Ribnici in v Dolenji vasi, kjer je preživel nainraj kot kanlan, na kmalu kot župnik zadnji in naidališi del svojega duhovniškega življenja — do odhoda v begunstvo.

Že kot mlad kanlan je gospod svätnik Škulj stonil kot ljudski zastopnik tudi v politično areni. Govornik, ki je znal obrati strune preprostosti ljudske duše in je tudi resnično poznal ljudske potrebe, je s svojimi nastopi veliko dobrega storil v kranjskem deželnem odboru za pomoč in gospodarski ter kulturni napredek zaupanega mu kočevskega okraja. Ob velikem prelomu naše narodne zgodovine je stal pogumno ob strani škofa Jegliča

in z majniško deklaracijo pripravil narodu pot v novo domovino Jugoslavijo. Tu je bil med prvimi, ki jih je narod volil v državni parlament v Beogradu, kjer je potem deset let, pod vodstvom narodnega voditelja dr. Korošca, zvesto in vztrajno stal na braniku slovenskih narodnih pravic, pa bil kot zastopnik svojega kočevskega okraja tudi vedno pozoren za potrebe in stiske malega človeka, kot so to bili potoški gospodarji, ribniški rešetarji in kočevski kramarji. V belgrajskem parlamentu in po tamošnjih državnih ministrstvih je bil poslanec Škulj znana in spoštovana osebnost. Vsi so cenili in tudi radi imeli tega slovenskega duhovnika, ki tudi kot poslanec nikoli ni odložil znamenj svojega duhovniškega stanu in je neutrudno posredoval za svoje ljudstvo, ki mu je hotel biti zares v polnem pomenu besede poslanec in posrednik njegovih teženj, njegovih potreb in težav.

V drugi polovici državnega življenja v Jugoslaviji, v dobi po diktaturi, g. svätnik Škulj ni bil več član našega narodnega zastopstva v Beogradu, kar njegovim ožjim rojakom in volivcem ni bilo prav po sreči. A nič zagrenjen zaradi tega je nadaljeval s svojim delom v dušnem pastirstvu, pa tudi, kot preje, na vseh izven cerkvenih popriščih kulturnega in gospodarskega delovanja. Ni vedno v vsem uspel, kakor nihče na svetu, a ob neuspehih in razočaranjih, ki jih je doživel, ni upadel, marveč je le rastle njegov pozum, njegova podjetnost. Nikdar ni bil eden tistih, ki govore o razvalinah vsega in iščejo krivce zanje med narodom in njegovimi voditelji, ampak je vedno bil in je sedaj delaven, poln optimizma, ki tudi v najtežjih urah ne izgubi svojega vedrega duha in srčnega zaupanja.

Tak se je izkazal tudi v dobi komunistične revolucije. Zvest Bogu, Cerkvi in narodu, poln spoštovanja in vdanosti do svojega škofa, se je postavil proti brezbožnemu komunizmu takoj v začetku z vso svojo krepko osebnostjo in je svojemu ljudstvu v onih časih najtežjih skušnjav in zmešnjav z besedo in zgle-

dom kazal pravo pot resnice in pravice. V nevarnosti za življenje se je z našimi vrlimi vaškimi stražarji po zlomu italijanske okupacije umaknil na Turjak, odtam pa, po skrivnostnem klicu božje previdnosti, ki ga je še potrebovala na drugih delavnih poljih, v Ljubljano, kjer se je takoj ves predal skrbi za tisoče beguncev z dežele, ki so pribežali sem pred komunističnimi tolpmi. S svétnikom Mrkunom in drugimi požrtvovalnimi duhovniki in laiki je tu organiziral in vodil Kmečko pisarno, ki je ogromno dobrega storila za trpeče ljudstvo v tistih časih skrajne stiske in bede. Novi organizaciji slovenskega domobranstva je od vseh početkov posvetil svoje veliko razumevanje in je ta veliki podvig našega naroda za svojo narodno čast in svobodo ves čas in tudi zdaj v Argentini velika ljubezen njegovega srca.

V maju leta 1945 se je gospod svétnik s protikomunističnimi begunci umaknil v zamejstvo in vztrajal pri svojem ljudstvu na vseh postojankah begunskega križevega pota v Italiji, čeprav bi si bil kot duhovnik tudi tu lahko pomagal na kakšno mirnejšo in vsaj za silo udobnejšo postojanko. A biti z nasilo rododrom v sreči in nesreči, delati zanj, trpeti ž njim — to je bilo in je še vedno njegovo prvo in glavno načelo — gotovo njegova velika hvala in velika čast njegovega duhovništva, ki mu je vseh petdeset let ostal zvest in je vso to dolgo in viharo dobo čisto in nedotaknjeno ohranil svoje duhovniško dostojanstvo.

V živi zavesti svojega duhovniškega poslanstva nadaljuje zdaj tu v Argentini svoje delo po besedi prelepe naše novo- in zlatomašne pesmi kot pridigar, mašnik in božji mož med svojo slovensko skupino v San Martinu, kot kulturni delavec pa posega v življenje slovenske begunske skupnosti po širnem svetu kot urednik in izdajatelj „Slovenske besede“ in „Vestnika bivših domobrancev in protikomunističnih borcev“, kjer se njegova vedno snujoča duša v mladostnem navdušenju izživlja v ohranitvi in utrditvi naših narodnih svetinj ter v slavi in spominu borcev za vero, rod in dom. Go-

spod svétnik in zlatomašnik škulj je v resnici vsem vzor neizrčrnega življenjskega poguma in optimizma.

V teh mislih in s temi čustvi se ga s hvaleznim ljudstvom spominjamo tudi sobratje-duhovniki, ki ob tem njegovem častitljivem zlatomašnem jubileju z njim dozivjamo blagoslov, vzvisenost, lepoto in venčno duhovniškega stanu. Duhovniško življenje je nekaj čudovitega; sestavljeno je iz luči in ljubezni, iz rodovitnosti in žrtve in upanja. Med vsem tem pa je največja ljubezen tista, ki jo je zardil sveti Peter od smrti vstaiemu Gospodu pri Tiberijskem morju: „Gospod, ti veš, da te ljubim.“ Jezus pa mu je na to odgovoril: „Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce.“ Ljubezen do Jezusa se izkaže v nesebični, požrtvovalni ljubezni duhovnikovi do ljudstva. Petdeset let duhovniškega življenja — koliko ljubezni in radi nje koliko žrtev, trpijenja, tezav in križev... Vsak človek ima svoje križe, duhovnikovi so posebno grenki in težki — samo on to vé — pa so prav zato posebej blagoslovljeni. Duhovnik je tudi človek in se lahko večkrat zmoti. Ima napake in slabosti, katerih do smrti ne more popolnoma zmagati. Ali njegova ljubezen do ljubeznivega Jezusa, do njegove Cerkve, do zaupanega mu ljudstva ga vedno znova dviga in krepi in trpljenje, v ljubezni sprejeto in prenašano, ga vedno znova očiščuje in posvečuje. Duhovnik-zlatomašnik je kakor plemenito vino, v katerem se mešata sladkost in grenkost, vse je pa prežeto po plemeniti žlahtnosti, ki srca poživlja in razveseljuje.

Naj dobri Gospod Jezus napolnjuje dušo gospoda svétnika-zlatomašnika Karla škulja še nadalje s svojo milostjo, s svojo tolažbo, z vedrim in pogumnim optimizmom, ki je tako velik kras in zaklad njegove duhovniške duše. Naj gre skozi bridkosti in grenkosti sedanjih dni zdrav in krepak do nadaljnih in zadnjih duhovniških jubilejev, ki mu naj bi jih bilo dano praznovati v ljubljani rodni zemlji, med svojim dobrim ljudstvom, v ponosni svobodi in v nekaljenemu veselju. Ad multos annos!

ZLATA MAŠA ŠKOFA DR. G. ROŽMANA V KEVELAERJU.

Zlatomašnik je doživel veliko slovesnost, kakor bi jo mogel večjo samo v ljubljanski stolnici v svobodni domovini. Navzočih je bilo pri slovesnosti preko 10.000 ljudi, med njimi vsaj 700 Slovencev z vseh dežel Evrope. Slovenskih duhovnikov nas je bilo navzočih sedem, drugih kakih petdeset. Vse sta organizirala svetnik Tensundern in duhovnik Vinko Zakelj s pomočjo naših izseljenskih duhovnikov. Za Slovence je bila potem posebna prireditev v cerkvi in dvorani, za Nemce v Recklinghausenu posebej.

JUGOSLAVIJA

Za obhajanje 250-letnice ljubljanske stolnice sta z govori in konferencami pripravljala patra Janko Koncija in Pavel Berden. Sv. oče je za to priložnost dovolil popolni odpustek, po katerega so ljudje hodili tudi iz dežele in celo iz sosednjih škofij.

Na obletnico so bile darovane maše za pokojne škofe, kanonike, cerkvnike, vernike, uslužbence, arhitekto, pevce, glasbenike, kiparje..., ki so bili zaposleni v stolnici.

Za slovesno pontifikalno mašo 12. maja je bila stolnica nabita že od zgodnjih jutranjih ur. V sprevedu iz škofije v stolnico so korakali bogoslovci vseh slovenskih škofij, vsi ljubljanski župniki, zastopstvo teološke fakultete in vseh moških redov škofije, mons. Kalan v imenu slovenskega dela reške škofije, delegat v tržaško-koprski škofiji Albin Kjuder, nato dostojanstveniki z mitrami: novomeški prošt Alojzij Štrukelj, ljubljanski stolni prošt dr. Franc Kimovec, mariborski stolni prošt prelat dr. Franc Cukala kot zastopnik lavantinskega škofa in stolnega kapitlja, stiški opat dr. Avguštin Kastelec, administrator jugoslovanskega dela goriške nadškofije in slovenskega dela tržaške škofije dr. Mihael Toroš, beograjski nadškof dr. Ujčić in za njim ljubljanski administrator škof Anton Vovk z asistenco.

Ob tej priložnosti je škof Vovk izdal posebno pastirsko pismo.

Nov praznik Marije Pomočnice za ljubljansko škofijo. Ljubljanski ordinarij (t. j. mons. Anton Vovk, apost. administrator) je za 50-letnico kronanja Marije Pomagaj na Brezjah, ki bo letos, prosil sveto stolico, da bi smeli ta praznik (Marije Pomočnice) v ljubljanski škofiji tudi v liturgiji obhajati. Sacra Rituum Congregatio je z reskriptom z dne 28. decembra 1956, prot. N. L. 70/1956 odgovorila: Sacra Rituum Congregatio, omnibus mature perpensis, respondit: Pro gratia juxta preces, et festum B. M. V. Auxilii Christianorum sub ritu duplici majori, cum officio et Missa propriis et approbatis, recolendum indulget. Servatis de cetero Rubricis... Dodaja pa poročilo še to: „Radi bi prosili, da bi bila brezjanska cerkev proglašena za baziliko. Pa so menda zelo težki in veliki pogoji. Je odloženo za poznejše čase.“

Novomašniki ljubljanske škofije. Na praznik sv. Petra in Pavla so bili posvečeni tile dijakoni ljubljanske škofije: Anton Čopar, roj. 1927 v Šmartnem pri Litiji; Ivan Kos, roj. 1928 v Ribnici; Franc Kuster, roj. 1930 v šenčurju; Janez Lavrič, roj. 1933 v Ljubljani; Franc Oražem, roj. 1930 v Sodražici; Miroslav Perme, roj. 1931 v Ljubljani (Vič); Franc Rozman, roj. 1931 v Dupljah; Janez Tomazin, roj. 1920 v Tržiču; Rudolf Tršinar, roj. 1932 v Ljubljani (Trnovo). Vsi bodo naslednje leto nadaljevali študije.

Goriška administratura je imela le-

tos dva novomašnika. Na praznik sv. Petra in Pavla sta bila posvečeno v Ljubljani gg. Franc Pivk iz Črnega Vrha nad Idrijo in Otmar Črnologar iz Šebrelj.

Za doktorja teologije je na ljubljanski teološki fakulteti promoviral Karel Jelen, kaplan v Brežicah.

Razpisan je bil kanonikat kolegialnega kapitlja v Novem mestu, izpraznjen z odpovedjo kanonika Ivana Seška.

Šmarnice „Z Marijo pri Gospodovi daritvi“ je napisal kaplan Štefan Steiner in razmnožil lavantinski škofijski ordinariat v Mariboru. Cena 250 din.

Franc Vrhunc, kaplan v Semiču, je postal škofijski tajnik v Ljubljani.

Štev. 1-3 letošnje „Nove poti“ objavlja odlomek knjige o Bogu, ki jo je dr. Janžekovič pripravil za Mohorjevo družbo, pa ni mogla iziti. So to misli, ki obsegajo vprašanje snovi na meji med vero in vedo in so jih prinašale svojčas razne številke „Oznanila“.

P. Roman Tominec objavlja v članku „Sodobna pota pastoračije“ svoja opazovanja ob priliki potovanja v švico, Nemčijo in Avstrijo. Omenja nekatere zanimivosti modernega apostolata, kar bo gospodom služilo v zanimivo informacijo.

Valentin Benedik, vikar namestnik v Kolovratu, je bil imenovan za upravitelja župnije Vače. Franc Klopčič odhaja iz Litije na njegovo mesto. Za upravitelja Litije je imenovan dr. Ivan Merlak, doslej škofijski tajnik v Ljubljani.

Marijan Poznik je prišel iz št. Vida nad Cerknico v župnijo Jezersko, ki je bila izpraznjena s smrtjo Jože Vovka. Na Poznikovo mesto pride dosedanji kaplan v Begunjah pri Cerknici dr. Alojzij Rant.

Na belo nedeljo je v Solkanu slavil zlato mašo krški škof dr. Josip Srebrnič. Pontifikalni maši sta prisostvovala tudi dva kanonika iz Gorice in še dva druga duhovnika ter g. apostolski administrator mons. dr. Toroš. Ob tej priliki je škof tudi birmal.

Mons. Josip Vodopivec, bivši tolminski dekan, je v Kanalu ob Soči praznoval svojo zlato mašo. Govoril mu je

p. Otmar OFM s Kostanjevice pri Gorici.

V goriški administraturi slavita 25 let mašništva g. Karel Kinkon, župnik v Libušnjem pri Kobaridu, doma iz Tolmina, in g. Florijan Hvala, ki slušbuje na Bukovcu pri Tolminu.

Nova oltarna miza velikega oltarja je bila posvečena v Spitaliču na praznik Marije Pomočnice.

G. kanonika Stroja so v Ljubljani pokopali na praznik sv. Rešnjega Telesa. Dočakal je 90 let življenja. Rojen je bil v Kropi. Bil je 12 let spiritual ljubljanskega semenišča in je nato postal kanonik. Urejal je „Duhovnega pastirja“, spisal učbenik cerkvene zgodovine in liturgike. Mnogo je delal med rokodelskimi pomočniki in vajenci.

V Čatežu ob Savi je 12. aprila umrl Mihael Kmet, bivši upravitelj v Čatežu, star 78 let.

V Preski je šel v večnost 89-letni Anton Plesič, bivši župnik v Primskovem.

Lazaristi so izgubili sobrata Alojzija Plantariča, ki je 75 let star umrl 20. aprila v Pungartu, župnija št. Vid pri Stični.

ARGENTINA

Zlatomašni jubilej prevzvišenega g. škofa dr. Gregorija Rožmana smo proslavili 21. julija dopoldne v slovenski kapeli na Ramón Falconu. Te cerkvene proslave se je udeležilo veliko število rojakov. Molili smo za dušni in telesni blagor in po namenu našega Prevzvišenega.

Srebrnomašniki. Kar tri imamo letos v Argentini: Janez Kalan, Boris Koman in Anton Smolič. Vsi trije so bili posvečeni 3. julija 1932 v Ljubljani. G. Kalan je slavil svoj jubilej v nedeljo, 7. julija, v Ramos Mejía. Pri maši mu je pridigal g. Gregor Mali. G. Koman je imel srebrno mašo 9. julija v slovenski kapeli na Ramón Falconu. Pridigal mu je g. Matija Lamovšek. G. Smolič pa je proslavil svojo petindvajsetletnico mašništva v nedeljo, 14. julija, prav tako v slovenski kapeli na Ramón Falconu in mu je pridigal g. direktor Anton Orehar.

Vsem trem srebrnomašnikom naše iskrene čestitke!

G. prof. dr. Ignacij Lenček, dekan slovenske teološke fakultete v Adrogué, je 18. julija dopolnil petdeset let življenja. Ob tem jubileju mu iskreno čestitamo in mu želimo še veliko srečnih let duhovniškega življenja!

G. Milan Povše je bil pred kratkim imenovan za župnika pri sv. Rozi v La Plata. On je začel z župnijo, bil nekaj let njen upravitelj, sedaj pa je postal župnik. Čestitamo!

Procesija sv. Rešnjega Telesa. Tudi letos se je veliko naših rojakov udeležilo slovenske procesije sv. Rešnjega Telesa, ki je bila v nedeljo, 23. junija, v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejja. Vodil jo je g. direktor Anton Orehar.

AVSTRIJA

Dr. Janko Hornböck župnik v Podgorjah, dekan rožeške dekanije in glavni tajnik Mohorjeve družbe, je bil imenovan za papeževega tajnega komornika. Čestitamo!

Za škofijske svetnike krške škofije (Celovec) so bili imenovani sledeči slovenski sobratje: dr. Franc Zeichen, župnik v št. Rupertu pri Velikovcu, dr. Ivan Lučovnik, šentjanški župnik v pokoju, in Ignacij Zupan, župnik v Žvabeku. Čestitamo!

Za doktorja bogoslovja je bil pred kratkim na Dunaju promoviran g. Janez Polanc, urednik „Nedelje“ in „Otroka božjega“. Čestitamo!

Devetdesetletnik. G. duhovni svetnik Alojzij Železny, doma na Moravskem, ki je pred leti prišel pastirovat v Slovenijo in bil nazadnje župnik v Goričah na Gorenjskem, je obhajal v št. Jakobu v Rožu 90-letnico. Je res „železen“ tudi v zdravju! Na mnoga leta!

Srebrna maša. 30. junija je pri Sv. Primožu v Podjuni obhajal srebrnomašniški jubilej g. Mohor Picej. Za slavnostnega pridigarja je bil izbran g. Jožef Koglek, župnik v Škocijanu. Med drugo svetovno vojno so ga nacisti zelo preganjali.

BELGIJA

Naši sobratje, ki delajo kot izseljenški duhovniki v Zapadni Evropi, so se tudi letos zbrali pri Mariji Dobre pomoči v Bonsecours. Sestanek se je vršil v domu duhovnih vaj od 18.—20. junija.

Letos je bil med njimi ob tej priliki tudi prevz. g. škof dr. G. Rozman. S svojo očetovsko osebnostjo je prinesel v življenje ten naših gospodov venko dosti, novega poguma in zagona. G. V. Zakej iz Liege-a je ob otvoritvi sestanka prosil g. škofa, da prevzame nad temi duhovnskimi razgovori pokroviteljstvo. Izrazil je veselje vseh navzočih, da po tolikih letih vidijo g. škofa, ki je kljub letom in daljavam prišel med nje. Tako bo lahko na lastne oči videl, kje njegovi duhovniki živijo in v kakšnih razmerah delajo.

V izbranih besedah je nato pozdravil g. svetnika Bozidarja Tensuderna, ki se ze nad 40 let svojega duhovniškega delovanja zrtvuje za nase ljudi v Porurju. Zahvalni se mu je, ne le v imenu sobratov, ampak v imenu Slovencev sploh, da bi mu vsaj tako izkazal nekaj dolžne hvaležnosti. Nadalje je pozdravil navzoča monsignorja Župančiča in Grimsa, pionirja dusnega pastirstva med rudarji Zapadne Evrope. Njun zgled je vsem kasneje došlim na to delovno polje vzor žrtvovanja za duše. Zahvalil se jima je tudi za njuno sobratsko razumevanje teženj mlajših sobratov. S primernimi ovacijami so navzoči pozdravili tudi g. Jožeta Flisa, ki je to leto bil prvič v Bonsecoursu.

V razgovorih so nato gospodje pregledali, kaj so od lanskega leta dome-njenega naredili, si izmenjavali izkušnje in poglede na številna vprašanja njihovega dušnopastirskega delovanja. Prezvzišeni je bil vesel, da jim je mogel sporočiti, v kakšni obliki jim prinaša pomoč, kolikor jo je pač mogel v danih razmerah prinesiti. Njegove besede so gospodje radostno sprejeli in so v njih vzpodbudile voljo za nadaljnje delo. V razgovorih se je nato pokazalo, da rešitev problema dušnega pastirstva izseljencev v Zapadni Evropi zahteva, da

se javijo še nadaljni gospodje izven slovenskega narodnega ozemlja za delo na tem področju. Pristrčno vabilo velja zlasti mlajšim gospodom in tistim, ki izidejo iz semenišča v Adrogué. Je res, da ni vsak primeren za to delo, vendar potreba po duhovnikih med Slovenci narašča. Neprestano večanje števila novih beguncev, ki se razlivajo po Zapadni Evropi, to nujnost samo podčrtava.

Znova se je pokazalo, kako razmere zahtevajo, da danes ne dela več vsak sam zase, kolikor more in kakor more. številni problemi zahtevajo kolektivnega delovanja, pri čemer se delo deli in pri čemer je treba, da se vedno bolj razvijajo pri posameznikih lastnosti, ki kolektivno delo omogočajo in izpopolnjujejo.

Gospodje so odšli s tega setanka veselo razpoloženi.

ITALIJA

Štiridesetletnico mašništva obhajata letos mons. Srečko Gregorc in goriški kanonik mons. Jožef Velci. Jožef Velci je doma iz otoka Krka, prijatelj škofa Fogarja in Slovincem pravičen dušni pastir. Mons. Gregorc je bil rojen v Mengšu na Gorenjskem, kaplanoval je v Hrenovicah na Pivki, do leta 1946 je bil župnik v šturijah na Vipavskem. Sedaj je kanonik in penitenciar goriškega stolnega kapitlja.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa je prejel v Benetkah mašniško posvečenje kapucinski pater Bogomir Srebot. Doma iz Košane in je študiral v Benetkah. Novo mašo je imel 23. junija v Trstu. Pridigal mu je p. Fidelis iz Gorice. Tako je bila spet slovenska nova maša v Trstu.

G. Franc Cicigoj, ki je začasno skrbel za župnijo Trčmun pod Matajurjem v videmski nadškofiji, se zopet odpravlja v Švico, kjer bo deloval med tamošnjimi naseljenci iz Italije.

Poletno čuvarstvo službo na Sv. Višarjah so deloma prevzeli patri iz družbe kletijancev.

V videmski nadškofiji je veliko pomanjkanje slovenskih duhovnikov za hribovske kraje Beneške Slovenije. Po smrti g. Tomazetiča v Tarbjú so verniki še brez „gospoda“. Tja hodi zaenkrat g. Lavrenčič iz Sv. Štoblanka. Za veliko noč jim je hotel nadškof poslati nekega mladega furlanskega duhovnika, pa so šli farani trikrat v Videm, da naj ga ne pošlje, če ne zna vsaj spovedovati po slovensko. Ali bi se ne dalo urediti, da bi šel tja kateri od naših gospodov, ki so na Apeninskem polotoku?

KANADA

G. Časel, ki je doslej pomagal pri slovenskem dušnem pastirstvu v Torontu, se je preselil v Montreal, kjer naši rojaki niso imeli domačega duhovnika. Menda se v Montrealu pripravlja pot drugi slovenski župniji v Kanadi.

ZDRUŽENE DRŽAVE

G. Ivan Gruden, Centerville v Californiji, je 12. junija obhajal zlato mašo. Po rodu je Idrijčan, študije je dovršil že v Ameriki in je bil posvečen v mašnika v S. Paul, Minnesota. 26 let je bil profesor v semenišču, nato 18 let župnik obširne župnije S. Agnes, Minnesota, odkoder se je umaknil v pokoj, ki ga preživljal v Californiji. Naše iskrene čestitke ob zlatomašnem jubileju!

V opatijski cerkvi St. Nreinarad, Indiana, je bil posvečen v duhovnika g. Richard Zore, po rodu Slovenec. Rojen je bil v Indianopolisu. Tudi njegovi starši so bili rojeni tam, stari starši so bili iz Dolenjskega.

Franciškanci imajo letos novomašnika p. Tadeja Trpina. Rojen je bil 1929 v Hotedršici na Notranjskem. Po vojni je prišel preko Tirol v Lemont. Pridigal mu je p. Odilo Hanjšek.

Izšel je II. del knjige mons. Matije Škerbeca: Pregled novodobnega slovenskega katoliškega gibanja. Knjiga je izšla v samozaložbi in jo je natisnila tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Izdaja: Konzorcij (Gregor Mali). — Urejuje: uredniški odbor (dr. Ivan Ahčin, Rivadavia 234, Adrogué FNCR, prov. Buenos Aires, Argentina). — Uprava: Stanko Škrbe, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina. — Tiska tiskarna Salguero, calle Salguero 1506, Buenos Aires, Argentina

